

Міністерство освіти і науки України
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II
Кафедра філології

Реєстраційний № _____

Кваліфікаційна робота
ФУНКЦІОНУВАННЯ СЛЕНГІВ У МОВІ СТУДЕНТІВ ЗАКАРПАТСЬКОГО
УГОРСЬКОГО ІНСТИТУТУ ІМЕНІ ФЕРЕНЦА РАКОЦІ II
МАТЮШ БАРБАРА БЕЙЛІВНА

Студентка IV-го курсу

Освітня програма «Середня освіта (Мова і література (угорська))»

Спеціальність 01 Освіта / Педагогіка 014 «Середня освіта (Мова і література угорська)»

Рівень вищої освіти: бакалавр

Тема затверджена на засіданні кафедри

Протокол № 96 / 02.10. 2023.

Науковий керівник:

Дудич Катерина Іванівна

доктор філософії, доцент

Завідувач кафедри

Берегасі Аніко Ференцівна,

зав. кафедри, доктор габілітований, професор

Робота захищена на оцінку _____, «___» _____ 2024 року

Протокол № _____ / 2024

**Міністерство освіти і науки України
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II**

Кафедра філології

**Кваліфікаційна робота
ФУНКЦІОНУВАННЯ СЛЕНГІВ У МОВІ СТУДЕНТІВ ЗАКАРПАТСЬКОГО
УГОРСЬКОГО ІНСТИТУТУ ІМЕНІ ФЕРЕНЦА РАКОЦІ II**

Рівень вищої освіти: бакалавр

Виконавець: Студентка IV -го курсу

Матюш Барбара Бейлівна

Освітня програма «Середня освіта (Мова і література (угорська))»

Спеціальність 01 Освіта / Педагогіка 014 «Середня освіта (Мова і література угорська))»

Науковий керівник: **Дудич Катерина Іванівна**

доктор філософії, доцент

Рецензент: **Матей Рейка Ласлівна**

доктор філософії, доцент

Берегове
2024

**Ukrajna Oktatási és Tudományügyi Minisztériuma
II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola**

Filológia Tanszék

**A SZLENG HASZNÁLATA ÉS MEGÍTÉLÉSE A II. RÁKÓCZI FERENC
KÁRPÁTALJAI MAGYAR FŐISKOLA HALLGATÓINAK KÖRÉBEN**

Szakedolgozat

Készítette: Mátyus Barbara

BA IV. évfolyamos magyar nyelv és irodalom

szakos hallgató

Témavezető: Dudics Katalin

Phd, docens

Recenzens: Máté Réka

Phd, docens

Вміст

Вступ	6
I. Перелік літератури пов'язаної з дослідженням	7
1.1. Варіанти мов	7
1.1.1. Регіолекти	8
1.1.2. Соціолекти	9
1.2. Сленг у спілкуванні	10
1.3. Групи сленгу	12
1.4. Поширення сленгу та його вплив	13
1.5. Ставлення до варіанти мов	14
II. Дані дослідження	16
2.1. Мої гіпотези	16
2.2. Організація та проведення збору	16
2.3. Структура анкети	17
2.4. Соціологічна характеристика інформаторів	18
2.4.1. Стать і вік інформантів	18
2.4.2. Місце народження та постійного проживання	19
2.4.3. Використання мови в різних середовищах	19
2.4.4. Вибір професії та мовної підготовки інформантів	22
III. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ	25
3.1. Результати	25
3.1.1. Поняття сленгу	25
3.1.2. Використання сленгу	27
3.2. Словник студентського сленгу	31
3.3. Сленгові вислови, які вживають учні	34
3.4. Оцінка сленгу на основі тексту	37
3.5. Підтвердження гіпотези	40
ВИСНОВОК.....	42
ЛІТЕРАТУРА	43
РЕЗЮМЕ	46
СПИСОК РИСУНКІВ	47
СПИСОК ТАБЛИЦІ.....	48
ДОДАТОК.....	49

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	6
I. SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉS.....	7
1.1. Nyelvváltozatok.....	7
1.1.1. Regiolektusok	8
1.1.2. Szociolektusok	9
1.2. A szleng a kommunikációban.....	10
1.3. A szleng csoportjai	12
1.4. A szleng terjedése és annak hatásai	13
1.5. A nyelvváltozatok megítélése.....	14
II. KUTATÁS BEMUTATÁSA	16
2.1. Hipotéziseim.....	16
2.2. A gyűjtés megszervezése, lebonyolítása	16
2.3. A kérdőív szerkezete	17
2.4. Az adatközlők szociológiai jellemzői.....	18
2.4.1. Az adatközlők neme, életkora.....	18
2.4.2. Születési hely és állandó lakhely	19
2.4.3. Nyelvhasználat különböző környezetben.....	19
2.4.4. Szakválasztás és nyelvi háttér az adatközlőknél.....	22
III. A KUTATÁS EREDMÉNYEI	25
3.1. Eredmények	25
3.1.1. Szleng fogalma.....	25
3.1.2. A szleng használata.....	27
3.2. Diákok szleng szótára.....	31
3.3. Diákok által használt szleng kifejezések	34
3.4. A szleng megítélése szöveg alapján	37
3.5. A hipotézisek beigazolódása	40
ÖSSZEFOGLALÁS.....	42
FELHASZNÁLT IRODALOM	43
REZÜMÉ	46
ÁBRAJEGYZÉK	47
TÁBLAJEGYZÉK.....	48
MELLÉKLET	49

Bevezetés

A kommunikációnk alapvető pillére a beszéd. A beszéd segítségével kommunikálunk, kifejezzük az érzelmeinket, szükségleteinket tudatjuk mások felé. Minden emberi tevékenység során jelen van, akár verbális vagy nonverbális formájában. Ha a kommunikáció hatékony, akkor hozzájárul az egyének közötti megértéshez és együttműködéshez, segíti a konfliktusok megoldását, kapcsolatokat tud erősíteni. Mátyus Alíz Déry Tibort idézve a kommunikáció hatékonyságával kapcsolatban: „A jó mondat eleven, mint maga a teremtés.” (Mátyus, 2009: 3.).

Ehhez kapcsolódóan a kommunikációban jelentős szerepet játszik a szleng, attól függetlenül, hogy informális és gyakran nem hivatalos. A szleng lehet egy közösség saját kifejezőeszköze, kötetlenebb légkört teremt a baráti társaságok részére. Maga a szleng színesíti és gazdagítja a nyelvet, lehetővé téve az emberek számára, hogy kreatívan és hatékonyan fejezzék ki magukat bizonyos helyzetekben. Azonban arra is figyelni kell, hogy a szlenget megfelelő helyzetben vagy környezetben használjuk.

Szakedolgozatom témája a szleng használata és megítélése a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola hallgatóinak körében. Célja a kutatásomnak, hogy felmérjem a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola hallgatóinak körében megjelenik-e a szleng, illetve milyen annak megítélése.

Főbb kérdésem a munkám során, hogy a hallgatók mit gondolnak a szlengről, illetve hogy mennyire figyelhető ez meg a kommunikációjukban. További kérdéseim a témával kapcsolatban:

- Meg tudják-e különböztetni a szleng szavakat a tájnyelvtől a diákok?
- Tudják-e a hallgatók, hogy a szleng szavakat nem lehet akármilyen helyzetben használni?
- Könnyebb-e a hallgatók számára megértetni magukat a szleng eszközével?
- Tudják-e a hallgatók az egyes szleng szavaknak a jelentését?
- Milyen a szleng megítélése?
- Mi a legelterjedtebb szleng, amelyet a főiskola diákjai használnak?

I. SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉS

Mik a nyelvváltozatok? Milyen csoportosítást ismerünk ezzel kapcsolatban? Mik is azok a csoportjellegű szövegek? Mi a különbség a zsargon és az argó nyelvek között? Hogyan jelenik meg a szleng a kommunikációban? Mi a szleng fogalma? Milyen funkciói vannak a szlengnek? Hogyan terjedt el, illetve milyen hatásai voltak? Milyen a megítélése a szlengnek? A következő fejezetekben ezekre a kérdésekre keressem a választ.

1.1. Nyelvváltozatok

A nyelvi változás olyan folyamat, amely során a nyelvrendszer és a nyelvhasználat átalakul, reagálva a társadalom és a beszélők változó nyelvi igényeire és környezetére (Kiss 2008:11). Ebből azt lehet következtetni, hogy eredményeként új nyelvi elemek jelenhetnek meg, vagy meglévő elemek változhatnak a nyelvben, például a kiejtés, a szókincs, a nyelvtan és a stílus terén.

Továbbá lehet akár spontán, akár tudatos módosítás. Az előbbinek lényege, hogy emberi szándék nélkül kell megtörténni, az utóbbinak emberi szándékkal kell létrejönnie. Viszont van egy közös pont mindkét módosításnál, még hozzá az ember. Mivel a nyelv csak akkor tud változni, ha van is, aki használja (Kiss 2008:11).

Minden természetes nyelvnek megannyi nyelvváltozata van, amelyek mint egy hálózat, úgy játszanak szerepet. Minden nyelvváltozatnak megvan a maga egyedisége, jellemzője a többihez képest. Attól függetlenül, hogy alapvető hasonlóságok és csak részleges különbség jellemezi őket, hierarchikus viszonyuk nincs a hagyományosan vett értelmében. A legnagyobb különbségük a következőkben mutatkozik meg: terjedésükben, funkcionális szerepükben, társadalmi presztízisükben és szókincsükben. Általában két fő típusát különítik el a nyelvváltozatoknak. Az egyik inkább arra vonatkozik, hogy területileg hogyan tagolódnak a nyelvközösségek. Az másik ilyen arra szolgál, hogy a nyelvközösség tagjait jól meg tudja különböztetni társadalmi rétegződésük alapján (Kiss 2017: 199.).

A két típus a következő:

1. Területi nyelvváltozatok (regiolektusok)
2. Társadalmi nyelvváltozatok (szociolektusok)

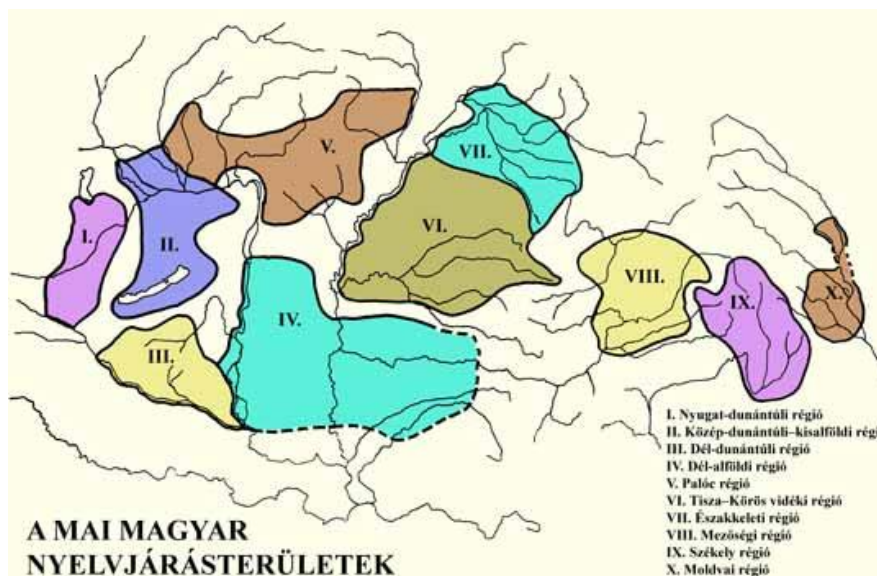
(Kiss 2017: 199.)

1.1.1. Regiolektusok

A területi nyelvváltozatok különlegességét a köznyelvből hiányzó, ám a nyelvjárásban megjelenő mozzanatok bizonyítják. Ahhoz, hogy a nyelvjárások mozzanatait meg tudjuk határozni, abban segítségünkre van az, hogyha a beszélt köznyelvhez viszonyítunk, ezekből a hasonlóságokat és különbségeket kimutatjuk. A köznyelvtől korábbiak a nyelvjárások, emiatt jelentősek történelmi szempontból, hiszen a köznyelvnek a forrása (Kiss 2001: 92.).

Hogy meg tudjuk határozni a nyelvjárásokat két tényezőt figyelembe kell venni, még hozzá a földrajzi és a szociológiai tényezőket. Ahhoz, hogy ezeket a legopcionálisabb módon tudjuk vizsgálni, akkor azt kell néznünk, hogy az adott földrajzi helynek változatai milyen mértékben terjedtek el térképen való bemutatással. Ezt nevezzük nyelvatlasznak, melyet Jules Gilléron alkalmazott. Így meg tudjuk határozni az izoglosszát, azaz a határát egy jelenség terjedésének (Sándor 2016: 49.). A magyar nyelvjárássterületek a következőképpen helyezkednek el:

1. ábra: A mai magyar nyelvjárássterületek.

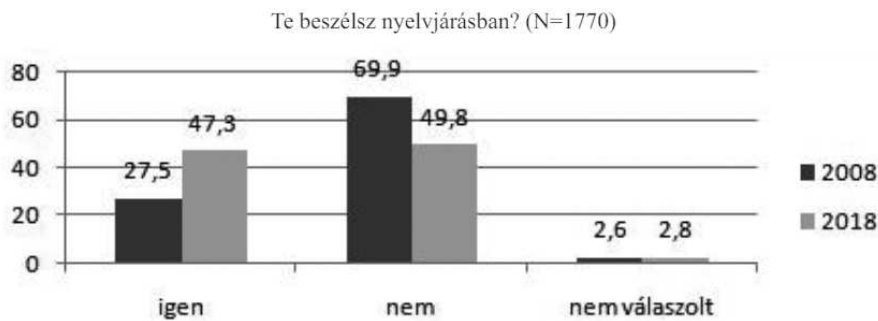

Forrás: <https://elteonlinenew.elte.hu/tudomany/2023/05/12/magyar-nyelvjarassteruletek-1/>

Az 1. ábrán bemutatott térkép alapján jól kirajzolódnak a határok. A kárpátaljai magyar nyelvjárásokat az északkeleti magyar nyelvjárás régióba sorolják, amiről tudjuk, hogy ez áll a legközelebb a standard változathoz, hiszen a nyelvújítás korában Kazinczyék ezt a nyelvjárást vették alapul. Ezáltal a kárpátaljai nyelvjárások és a standard között nincs jelentős nyelvi távolság (Beregszászi - Cserniczkó 2007a: 14.).

Magyar nyelvjárást számos kutató vizsgált már, most Dudics Lakatos Katalin egyik olyan 2018-as kutatásával fogok foglalkozni, mely a kárpátaljai diákoknak a nyelvi tudatát

kutatója. Egyszer már elvégezte ezt a kutatást 2008-ban, így tudott párhuzamot vonni a jelenlegi 2018-as kutatásával. Az 2018-as kutatás eredményei azt mutatják, hogy a tanulók jóval pozitívabb nézettel vannak a nyelvjárásokról és a nyelvjárású beszélőkre, mint korábban. A véleményük objektívebb és racionálisabb, akár a nyelvjárás fogalmának megközelítését, szempontjait, akár az érzelmi reakcióikat nézzük (Dudics Lakatos 2021: 349.).

2. ábra: Kárpátaljai diákok válasza arra, hogy beszélnek-e nyelvjárásban.

Forrás: (Dudics, 2021: 349.).

1.1.2. Szociolektusok

A szociolektusok nevéből következtethetően szociális alapon különíti el a nyelvváltozatokat. A következő rétegnyelvek sorolhatóak ide:

- hobbinyelvek
- szaknyelvek
- életkori nyelvváltozatok (Jászó 2007: 188.).

Néhány példa ezekre a szavakra: Fejes – Tiszt Úr; Sógor - Német; Kaparó – Tyúk, Füstölő – Pipa, Szlepritska – Katona (Szirmay 1990: 7-9.)

A **hobbinyelv** amikor üzünk valamit, annak szókincsét foglalja össze. Ezek a kifejezések részlegesen átfedésben vannak a sportnyelvvél, bizonyos szaknyelvekkel, valamint a tudományos, ifjúsági és diáknnyelvvél is (Grétsy – Kemény 2005: 295.).

A **szakszók** kiemelkedő szerepet játszik a nemzeti nyelvnek. Ezek a kifejezések általánosak és elengedhetetlenek az egyes szakmákban és tudományágakban. Azokat az eszközöket, tárgyakat és cselekvéseket nevezik meg, amelyek az illető szakmákban és szaktudományokban használatosak. Annyi szakszókészlet van, amennyi és ahány szakma (Jászó 2007: 189.).

Az **életkori nyelvváltozatok** közé soroljuk a gyermeknyelvet, dajkanyelvet, diáknnyelvet, ifjúsági nyelvet, katonai nyelvet, illetve az argót, zsargonnt és a szlenget is (Jászó 2007: 188.).

Mindenki számára észrevehető, hogy a fiatalok nyelvhasználata mennyivel különbözik a köznyelvi beszédétől. Ez úgy alakult ki, hogy a diákok azon évek alatt, míg iskolába járnak megtanulják elsajátítani korosztályuknak a nem megszokott nyelvhasználatát. Ez az ifjúsági nyelv az együvé tartozást is jelképezi számukra (Rónkay 1995: 6.).

A **zsargon** egy sajátos beszédmód volt. Megkülönböztetés miatt jött létre, hogy a felsőbb réteg el tudja magát különíteni az alsóbb néprétegektől, illetve arra is szolgált, hogy a csoport tagjait egymáshoz kapcsolja valami. Egyik ismérve, hogy az idegen szavakat kirívóan használta. A zsargon nem kívánta használni a vulgáris szavakat, így inkább finomkodó körülírásokat használt helyette (Szilágyi 1999: 9.). Ahhoz, hogy a csoporthoz tartozhasson valaki képesnek kell arra lennie, hogy megértse és ismerje. Ha az egyén nem ismeri, akkor attól függetlenül, hogy minden megvan benne ettől függetlenül, nem fogadják el a csoportban (William 1999: 170.).

A következő csoportjellegű szöveg az **argó** másnéven tolvajnyelv. Amíg a zsargon az előkelők által használt beszédmód, az argót inkább az alsóbb népréteg használta. Legjobban az a tulajdonság illik rá, hogy titokzatos. Ez leginkább amiatt volt, mivel az alsóbb rétegeknél jobban előfordultak a bűnözők és emiatt kialakítottak egy olyan beszédmódot, amivel tudtak úgy beszélni, hogy azok, akik nincsenek beavatva ne értsék meg (Valdek 1999: 165.).

Illetve ide tartozik a **szleng** is, amit a következő alfejezetben fejtenék ki részletesebben.

1. 2. A szleng a kommunikációban

Ahhoz, hogy meg tudjuk érteni, hogy mi a nyelv szerepe a kommunikációban mind a két fogalmat tisztázni kell.

Egész életünk során szorosan kapcsolatban állunk a nyelvünkkel, és egyidejűleg részei vagyunk annak a nyelvnek, amelyet használunk. Ezt az állapotot gyakran lehet nevezni nyelvi létezésnek. Ebben a folyamatban a nyelv mind objektumként, mind pedig közegként jelenik meg számunkra. Objektumként használjuk és formáljuk azt az élettapasztalatok és feladatok megoldása során, ugyanakkor közegként is szolgál, amelyben az élettapasztalatok integrálódnak és beolvadnak. Tehát azt mondhatjuk, hogy mi rendelkezünk a nyelvvel, de ugyanúgy mondhatjuk, hogy a nyelv is rendelkezik velünk. Ez azt jelenti, hogy a nyelv jelen van minden gondolatunk és cselekedetünk megformálásánál, és nem vagyunk képesek egyszerűen kikapcsolni azt (Bańczerowski 2008: 129.).

A kommunikáció információk, ismeretek, érzelmek átadása, cseréje, valamilyen eszköz- illetve jelrendszer segítségével (Kovács 2008: 2.).

Ezekből a meghatározásokból tehát az a következtetés vonható le, hogy a nyelv, mint az emberi kapcsolatok legfontosabb eszköze, alapvető szerepet játszik a kommunikációban. A kommunikáció lényege az, hogy az információk, érzelmek, gondolatok és szándékok cseréje meg tudjon valósulni másokkal. A nyelv lehetővé teszi számunkra, hogy kifejezzük magunkat, megosszuk tapasztalatainkat és érzéseinket, és megértsük mások üzeneteit (Szilágyi 1999: 10.).

A szleng elnevezése nem egyöntetű, hiszen vannak olyan szakmunkák, akik az argóhoz sorolják, viszont van egy olyan megnevezése is, hogy jassznyelv. Valójában így az argóhoz is sorolják, mivel a jassz szó jelentése megegyezik az argóval (Szilágyi 1999: 10.).

Már a szó eredeténél akadályba ütközünk, hiszen vitattott, hogy honnan is eredhet a szó. Több elmélet is van, melyek a következők:

- Skandináv eredetű – a szleng valamelyest összefűzhető a slyngva szavakkal, melynek jelentése „elhárít”.
- Norvég eredetű – a slengja (állkapcsát mozgatja) és a slengjeord (a szleng szerepe a bántó szavak helyettesítése) szavakhoz is kötik (Anna 1999: 90.).

A stílusválasztásnak fontos szerepe van abban, hogy milyen érzéseket, attitűdöket közvetítünk a szavainkkal. A szleng fogalma ehhez kapcsolódik, mivel gyakran az érzelmi töltettel rendelkező szavakban tér el a többi nyelvi rétegtől, és általában a fiatalok használják. A szleng használata részben a kívülállók kirekesztésére, másrészt az érzelmek kifejezésére szolgál, és különböző attitűdöket közvetít (Kálmán – Trón 2007: 34-35.).

A szleng a köznyelv azon változata, amelyet a fiatalok szívesebben használnak, amikor egymással beszélgetnek, leginkább városban, mint falun. (Szilágyi 1999: 11.).

A fiatalokról köztudott, hogy nem szeretik kinyilvánítani érzelmeiket a másik felé. Ehhez a szleng tökéletes segítséget nyújtott, mivel ezekkel a kifejezésekkel tudják álcázni érzelmeiket, nem tűnnek majd érzélgősnek. Ez azért működhet, mivel gyors változásuk miatt, a szavakhoz nem társulnak érzelmi töltetek, azokkal a szavakkal ellentétben, amiket mindennap használunk (Szilágyi, 1999: 12.). Ezáltal a **szlengnek** egyik legfőbb jellemzője a mulandóság, a divathullámszerű terjedés az életkorral való kapcsolat miatt. Az egyes szlengszavak népszerűsége túlnyomó többségben rövid életűek. Előfordul, hogy egy generáció életében többször is tapasztal változásokat (Kálmán - Trón 2007: 35.).

A hétköznapi szleng elsősorban szókincsében különbözik a köznyelvi szövegektől. Amikor egy fiatal belép egy szleng nyelvű társadalomba, sok múlik azon, hogy ő maga beszél-e szlenget vagy sem. Ha igen, akkor a csoport azonnal elfogadja, de ha nem, akkor a csoporttagok úgy értelmezik a személyt, hogy nem egészen közéjük tartozik (Szilágyi 1999: 11.).

Minden területén megjelenik az életnek. Azt viszont megállapíthatjuk, hogy a fiatalok többsége használ szlengszavakat, az idősebb korosztálytól kevesebbszer hallunk ilyen kifejezéseket, hogy megértessék magukat. A műveltebb rétegek általában kevésbé gyakran, de tudatosabban használják a szleng kifejezéseket, míg a társadalom deviáns elemei, vagyis azok, akik eltérnek a társadalmi normáktól, gyakrabban és talán kevésbé tudatosan alkalmazzák azokat. Ebből az vonható le, hogy a szleng használata és megértése eltérő lehet a társadalmi rétegek között, és hogy bizonyos csoportok többször használják a szlengszavakat (Jászó 2007: 189.).

Ezen meghatározások alapján összességül a szleng fogalma egy informális, gyakran érzelmi töltettel rendelkező nyelvi réteget jelöl a nyelvben. Leginkább a fiatalok által használt, mely eltér a formális nyelvtől stílusban, illetve szókincsben is.

A szleng szerepe nem merül ki a nyelvi kommunikációban, mivel lehet közösségépítő szerepe is. Ezek a szavak érzelmeink kifejezését és egy közösséghez való tartozást jelképeznek, illetve van egy kirekesztés szerepe is. Ezáltal a fiatalok megkülönböztetése a felnőttektől is lehet. Az iskolai környezet és a baráti társaságok között gyakran megfigyelhető, hogy a használata erősíti a csoportösszetartozást és a szocializációt. Mivel ennek köszönhetően az az érzet van a személyben, hogy van egy közösség, ahol megértik gondolkodását és a neki legmegfelelőbb módon kommunikálhat barátaival.

Azonban fontos megjegyezni, hogy a szleng nem csupán egy homogén entitás, hanem sokszínűséget mutat. Olyan szlengszavak is előfordulhatnak, melyek csak egy adott társadalmi csoport vagy szubkultúra tagjai között ismertebbek, ezzel szemben vannak szélesebb körben elterjedt változatok is.

Többször is megemlítsre került, hogy a szleng népszerűsége gyorsan múlandó, nevezhető időszakosnak. Az egyes generációk között jelentős különbségeket lehet megfigyelni a szlengszavak használatában és értelmezésében. A fiatalok által alkalmazott szleng gyakran gyorsan elavulhat, és új kifejezésekkel váltja fel. Ez bizonyítja azt, hogy a nyelv folyamatosan változik és növekszik.

1.3. A szleng csoportjai

A szlengszavak elterjedését figyelembe véve, a kettős tagoltság valóságosnak tekinthető, azonban javasoltabb lenne egy olyan megközelítés, amely a szlengszavak kialakulását és terjedését a társadalmi rétegek között vizsgálja (Kis 1997: 247.).

Mivel a szleng kialakulása mindig a beszélőközösségekben történik, elméletileg annyi szlengről beszélhetünk egy nyelvben, ahány beszélőközösséget feltételezünk. Fontos hangsúlyozni a szleng szociálpszichológiai gyökerét, mely szerint a szleng mindig a kiscsoportokban születik és működik, bár a nyelvészek általában közös tulajdonságok alapján absztrahálva kategorizálják őket (Kis 1997: 247).

A szlengnek három szintje van, amelyek a beszélőközösségek sajátos nyelvi jelenségeihez kapcsolódnak:

- Az első szint a kiscsoport-szlengeké, amelyek a valós életben használt, kiscsoportok specifikus nyelvi jegyei. Ezek a szavak és kifejezések általában csak a kiscsoport tagjai számára ismertek és értelmezhetőek.
- A második szint a nagycsoport-szlengeké, amelyek a kiscsoport-szlengek absztrahált formái, és a hasonló érdeklődési vagy foglalkozási háttérrel rendelkező csoportok között terjednek. Ezek a szlengszavak általában már szélesebb körben ismertek, és a különböző közösségek közötti kommunikációban jelennek meg.
- A harmadik szint a közszleng, amely a helyi és a szakszlengek közötti átfedéseket és a legelterjedtebb szavakat foglalja magában. Ez a szint az általánosan ismert szlengszavakat tartalmazza, amelyek széles körben elterjedtek a nyelvközösségben (Kis 1997: 248.).

1.4. A szleng terjedése és annak hatásai

A szleng úgy került be a köztudatba, hogy egyesek észre sem vették. Hiszen mindenhol megtalálható: a médiában, plakátokon, reklámokban, szórakozóhelyeken, akár még hivatalos helyeken is meglelhető (Parapatics 2019: 70.).

Egyik fajtája a már fentebb említett diáknyelv, amely magába foglalja az iskolások szlengjét. Erről leginkább az mondható el, hogy azokat a szavakat, amelyek az iskolához köthetőek megpróbálják a diákok szlengsíteni (pl. sulis, szüni, karó) (Parapatics 2019: 66.).

Viszont ennek hatása a diákokra, hogy sokszor nem tudják eldönteni, hogy milyen környezetben lehet használniuk ezeket a szavakat. Erre jó összeállítást talált Parapatics Andrea egyik cikkében, melyben iskolai dolgozatokból szedett elő idézeteket: „Eközben Antigoné összejött Haimónnal”; „Necces volt megírni akkoriban ezt a költeményt, mivel akkor szakítottunk a Habsburg házzal” (Parapatics 2019: 66.).

Figyelembe kell venni, hogy a fő használója a szleng szavaknak a fiatal korosztály. Erre a korosztályra jellemző az internet túlzó használata, amit saját baráti köreimben, illetve ismerőseim példáján tudok igazolni.

A kommunikációs csatornák nagy változásokon mentek át a digitalizáció miatt, melyről kijelenthetjük, hogy volt akkora jelentősége, mint annak, amikor megjelent a televízió. A digitalizációt az élet minden színterén fellelhető (Nagy 2010: 17.).

Az internetnek világszerte lehetővé teszi a tartalmak gyors és hatékony elérhetőségét. Ez teszi lehetővé az emberek számára, hogy a távolság ellenére is tudják tartani a kapcsolatot probléma nélkül (Nagy 2010: 20.).

Akár fiatalokról, akár idősekről van szó, fontos figyelembe venni a média, különösen a szinte minden magyar háztartásban jelen lévő kereskedelmi csatornák által sugárzott műsorok szerepét. Ezek a műsorok széles körű közönséghez juttatják el a legnépszerűbb és legismertebb szlengszavakat, függetlenül a beszélők életkorától és életmódjától (Parapatics 2013: 121.).

1.5. A nyelvváltozatok megítélése

A társas szerepeknek jelzése abban az esetben történhet meg, ha több nyelvváltozatot használó közösségben van a személy. Ilyen esetekben meg tudjuk válogatni azt, hogy hogyan nyilvánulunk meg a másik ember felé. Stílusváltozatokat használunk ilyenkor, amit úgy kell elképzelni, hogy vagy formális és van informális változata. Formális stílusnál az ember odafigyel beszédjére, az informálisnál nem helyezünk erre különösebb figyelmet (Sándor 1999).

Formális stílust akkor választjuk egy beszédben, amikor valamilyen oknál kifogóan a két személy között távolság, hivatalosság jellemzi. Ezzel szemben az informálisnál barátságos légkör uralkodik. Az, hogy hogyan választjuk meg a viszonyulást a másik ember felé bemutatja számára, hogy milyennek ítéljük meg a másikkal való kapcsolatunkat (Sándor 1999).

Az a jelenség, mikor egyes nyelvhasználattal szemben türelmetlenséget lehet tapasztalni igen elterjedt. Többször is találkozhatunk azzal, hogy a standardan kívüli nyelvváltozatokat, illetve az államnyelvtől eltérőeket nem annyira tartják megfelelőnek, mint a hivatalossá nyilvánítottat (Sándor 2002).

Ezt nevezzük lingvicitizmusnak, melynek lényege, hogy megmutassa a nyelvi dominanciát. Ez a jelenség akárhol előfordulhat, éppen ezért nem idegen az, hogy valakit amiatt ér agresszió, mivel nem a standard nyelvet használja, hanem valami más nyelvváltozatot használ. Ez diákoknál is megfigyelhető, mikor egy falusi gyerek bekerül egy városi iskolába és nyelvhasználata miatt kirekesztik, illetve a tanárok is felhívják figyelmét arra, hogy helytelenül beszél, ezáltal azt kelti a gyermekben, hogy amit otthon használt nyelvet ne tartsa helyesnek (Simigné 2008).

Ezt bizonyítja Beregszászi Anikó és Csernicskó István álláspontja a kárpátaljai magyar tannyelvű iskoláinak szemléletéről, mely szerint a tanárnak rá kell mutatnia arra, hogy ami nem tartozik a standard nyelvváltozatba, azt ki kell írtani a tanuló nyelvi repertoárjából. Módszertanilag nem tartják helyesnek ezt a szemléletet (Beregszászi – Csernicskó 2007).

A nyelvváltozatok sokasága miatt a használatukat leginkább az határozza meg, hogy milyen a megítélésük. A nyelvjárással beszélőkkel szembeni megítélésről Dudics Lakatos Katalin 2018-as felmérésben részt vevő fiatalok sokkal inkább elfogadóbbak a nyelvjárási beszélőkkel szemben, mint tíz évvel korábban. Az indoklásaik között azonban nem fedezhető fel jelentős eltérés. Azok között, akik egyértelműen helytelenítik a nyelvjárások használatát mindenütt, 2008-ban sok az olyan indoklás, amely valamilyen előítéleten, tévhiten alapul. 2018-ban viszont már többször utalnak arra, hogy milyen beszédhelyzetben, hogyan kell megnyilvánulnunk beszédünkben. Tíz év elteltével jóval kisebb arányú azok száma, akik elfogadhatatlannak tartják a nyelvjárási beszédet a különböző szintereken (Dudics 2021).

„A szleng: nyelvi deviancia, a szlengkutatás: nyelvész deviancia” (Kis 1997: 237.), ezáltal ahhoz kötötték, hogy helytelen nyelvi magatartás. Ez már a mostani időkre enyhült, már nincs ilyen negatív megítélése a szlengnek (Szabó 2007).

II. KUTATÁS BEMUTATÁSA

A szleng kutatása a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán eddig nem kutatott területet tárhat fel a kárpátaljai szociolingvisztikai vizsgálatokhoz kapcsolódóan. Először is, a szleng egyfajta nyelvi jelenség, amely egy képet ad arról a csoportról, akik használják. Ezáltal könnyebben meg tudjuk érteni gondolkodásmódjukat és értékrendjüket.

A szlengkutatásnak van egyfajta nyelvészeti értéke is, mivel a szleng gyorsan változó és megfigyelése lehetővé teszi számunkra, hogy megértsük a nyelv működését és fejlődését.

Végül, a szlengkutatás lehetőséget ad arra is, hogy jobban megismerjük a fiatalok, vagy éppen más társadalmi csoportok közötti kommunikációt, ami segíthet abban, hogy hatékonyabban kommunikáljunk és jobban megértsük egymást.

2.1. Hipotéziseim

A munkám során a következő hipotéziseket állítottam fel:

1. A fiatalok többnyire ismerik a szlengszavak jelentését.
2. A szleng legfőképpen iskolában használják a diákok baráti körben.
3. Más nyelvből átvett szlengszavak gyakran jelennek meg a hallgatók nyelvhasználatában.
4. A szleng által megítéljük a másik jellemét.

A kutatásunk eredményei fontos információkkal szolgálhatnak a szlengkutatásban. Amennyiben az első hipotézisünk igazolódik, azzal a felismeréssel gazdagodhatunk, hogy a fiatalok úgy használják ezeket a szavakat, hogy tudják is a jelentésüket.

Arra is választ kaphatunk, hogy a szleng szavakat milyen társadalmi környezetben használják, illetve milyen környezetben próbálják kerülni a kitöltők ennek a nyelvváltozatnak a használatát. A kutatás során azt is megtudhatjuk, hogy milyen más nyelvek bővítik a hallgatók szókincsét. A kapott adatok alapján is kiderül majd, hogy a szleng használata hatással van-e arra, hogy milyen lesz a megítélése annak az embernek, aki használja. Kivetődnek-e rá azok az előítéletek, melyek abból születhet, hogy nem a standard nyelvváltozatot használja az ember.

2.2. A gyűjtés megszervezése, lebonyolítása

Kutatásomat egy általam megszerkesztett és összeállított kérdőív segítségével gyűjtöttem, melyet a munka során megismert szakirodalom szerint készítettem el. A kérdőív összeállításához a Google űrlap alkalmazást használtam. A kérdőívet magam juttattam el a

különböző évfolyamok felé. A kifejtős kérdésekre a diákok többsége választ adott, melyből arra következtettem, hogy a diákok fel merik vállalni saját véleményüket nyitott kérdésnél is.

A kérdőív kitöltése 10-15 percet vehet igénybe. A számok alapján azt látom, hogy a felmérés végénél is ugyanolyan szinten érkeztek válaszok a kérdésekre, mely szerint a hallgatóknak fennmaradt a figyelme a kitöltés során. Több adatközlővel kívántam volna gyűjteni, de ebben a helyzetben csak 63 diák töltötte ki a felmérést.

A gyűjtött adatokat saját megfigyelésekkel, illetve a vonatkozó kutatások eredményeinek figyelembe vételével kívánom kiegészíteni.

A munka során általam szerkesztett ábrákat használtam a szemléltetés céljából, melyeken a válaszok valós számú megoszlását szemléltetem majd.

2.3. A kérdőív szerkezete

A kérdőív a következő részekből áll:

Az első részben kérdeztem a kitöltőt, hogy mi a neve, életkora, milyen szakon, milyen tagozaton tanul, milyen nyelven végezte a középiskolai tanulmányait, születési helyéről, állandó lakhelyéről és nyelvi ismeretéről. Ezek alapján megállapíthatom majd, hogy lakhelyétől és nyelvtudásától függ-e, hogy milyen szleng kifejezéseket használ a diák.

A következő részben célirányosan szlenggel kapcsolatos kérdéseket tettem fel. Amely által megtudhatom, hogy a kitöltő tudja-e, hogy mi a szleng fogalma, hogyan használja a szlenget, mennyire ismeri a szleng szavakat, illetve milyen szlengszavakat használ. Ebben tudom a legjobban vizsgálni az első három hipotézisem megvalósulását.

Szakirodalmi áttekintés alapján a szleng fogalma még nem teljesen tisztázott, viszont érdekes lehet, hogy a kitöltők hogyan tudják megfogalmazni, illetve milyen tulajdonságokat kötnek a szleng fogalmához. Továbbá a szlengszavak ismeretére is jobban kitérek, hogy megtudjam, hogy minden korosztálynak érthető-e az adott szleng kifejezés vagy már van ebben a korosztályban is eltérés a szleng szóhasználatok terén.

Ezen felül kitérek arra, hogy a kitöltők által írt szlengszavak között mekkora az átfedés és különbség.

Az utolsó részt a szleng megítélésével kapcsolatban szerkesztettem meg. Ebből megtudhatjuk, hogy milyen benyomást kelt a kitöltőben egy olyan szöveg, amiben túlnyomó többségben szlengszavak szerepelnek. Ez a rész szolgál arra, hogy a negyedeik hipotézisemet bebizonyítsam.

2.4. Az adatközlők szociológiai jellemzői

A kérdőívnél fontosnak tartottam, hogy felmérjem az adatközlők szociológiai jellemzőit. Amiatt tartom ezt fontosnak, mivel ezen szociológiai jellemzők alapján jobban el tudjuk különíteni a véleményeket, akár csoportokhoz is tudjuk kötni azokat.

Itt kíváncsi voltam a nem és életkor megoszlásra, születési helyre és állandó lakhelyre. A nem és életkor megoszlásának feltárása lehetővé teszi, hogy meg tudjuk mondani, hogy milyen a nemek közti arány, illetve az életkorcsoportok eloszlását. A születési hely és állandó lakhely miatt fontos, hogy tudjuk milyen geográfiai területekről származnak a kérdőív kitöltői.

Ez miatt fontos, mivel a szlenget nem nyelvi jelenség alapján vizsgáljuk, hanem szociológiai jelenséggént, mivel a fentebb említett szakirodalom is kitért arra a tényre, hogy a szlenget csoportokban beszéljük, és egy csoportot legjobban szociológiai szempontból tudunk vizsgálni (Anna 1999: 93.).

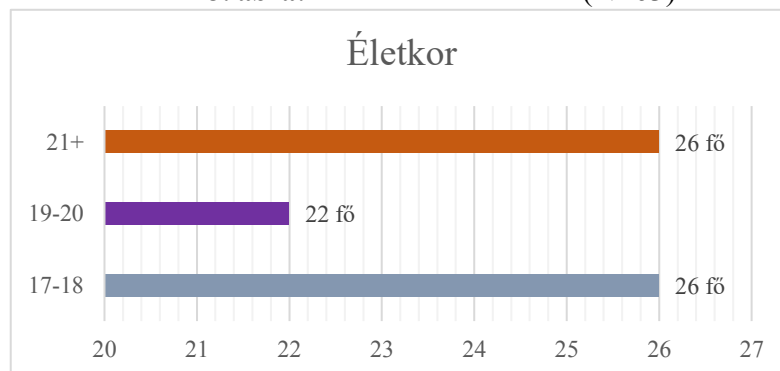
Ezen szociológiai jellemzők alapján kapott válaszokat összeszámolom és ábrák segítségével szemléltetem. Egyes esetekben párhuzamot vonok a jellemzők között, hogy nagyobb betekintésünk legyen. A párhuzamok vonása a jellemzők között miatt fontos, mivel ez segít összekapcsolni olyan szempontokat, melyek elsőre nem tűnnek egybefüggőnek.

2.4.1. Az adatközlők neme, életkora

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola hallgatói közül összesen 63 személy válaszolt a kérdésekre. Közülük 53 nő, 10 férfi.

Az aránybeli különbségek abból adódhatnak, hogy a jelenlegi helyzetben a férfi hallgatók aránya kisebb, s kevésbé aktívak a felmérések kapcsán.

3. ábra: A válaszadók életkora (N=63)

Forrás: Saját szerkesztés a kérdőívre érkezett válaszok alapján

Az életkori megoszlás szerint 24% 17-18 közötti, 35% 19-20 közötti és 41% 21 feletti. Ez alapján azt tudjuk meg, hogy az első évfolyam diákjai közül kevesebben töltötték ki a kérdőívet, mint a többi évfolyamról.

2.4.2. Születési hely és állandó lakhely

Ebben a részben a születési helyet és az állandó lakhelyet vizsgálom.

1. táblázat. A kérdőív során részt vevők születési helyének típusonkénti megoszlása

Forrás: Saját szerkesztés a kérdőívre érkezett válaszok alapján (N=63)

Születési hely típusa	Száma
Város	15 fő
Város típusú település	1 fő
Falu	47 fő

Ez alapján a kitöltők többsége falu típusú településen született, melyhez jó viszonyítási alap, hogy állandó lakhelyük hogyan változott. A 2001-es népszámlás alkalmával kapott születési számok viszonya településekhez alátámasztja a most kapott eredményeket. Már akkor is a falvakban született többségben kisgyerek Kárpátalján (Molnár, 2018: 122.).

2. táblázat. A falun született adatközlők állandó lakhelye

Forrás: Saját szerkesztés (N=47)

Falun született adatközlők állandó lakhelye	Száma
Magyar többségű falu	41 fő
Ukrán többségű falu	3 fő
Magyar többségű város	2 fő
Ukrán többségű város	1 fő

A falun született hallgatók többsége, 41 válaszadó, magyar többségű falut jelölt meg állandó lakhelyének. A várost jelölő hallgatók többsége is szintén maradt városi településen, 9 kitöltő a magyar többségű várost jelölte meg.

A 2001-es népszámlálás alkalmával nézték Kárpátalja lakosságának változását, melyben kitérnek arra, hogy a városi népesség aránya a két legutóbbi népszámlálás közötti idő alatt 41,1%-ról 37,0%-ra csökkent (Molnár 2018: 122).

2.4.3. Nyelvhasználat különböző környezetben

A kérdőív során megkérdeztem a kitöltőket, hogy „Az adott nyelveket, milyen szinten tudja Ön?”. Három nyelvre kérdeztem rá: ezek a magyar, ukrán és angol. Ennek a kérdésnek

köszönhetően meg fogom tudni határozni, hogy a három nyelvet az adatközlők milyen szinten tudják használni, illetve van-e olyan nyelv, amelyet egyáltalán nem tudnak felhasználni kommunikációjuk során.

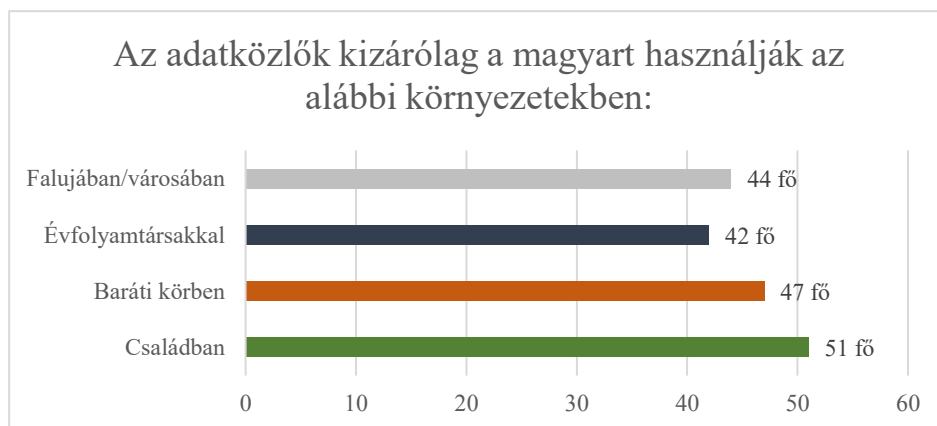
3. táblázat. Az adatközlők nyelvi szintjeik (N=63)

Forrás: Saját szerkesztés a kérdőívre érkezett válaszok alapján

Nyelvek	Egyáltalán nem	Gyengén	Közepesen	Jól	Anyanyelvi szinten
Magyar	0 fő	1 fő	2 fő	4 fő	57 fő
Ukrán	8 fő	28 fő	15 fő	8 fő	5 fő
Angol	5 fő	17 fő	21 fő	21 fő	2 fő

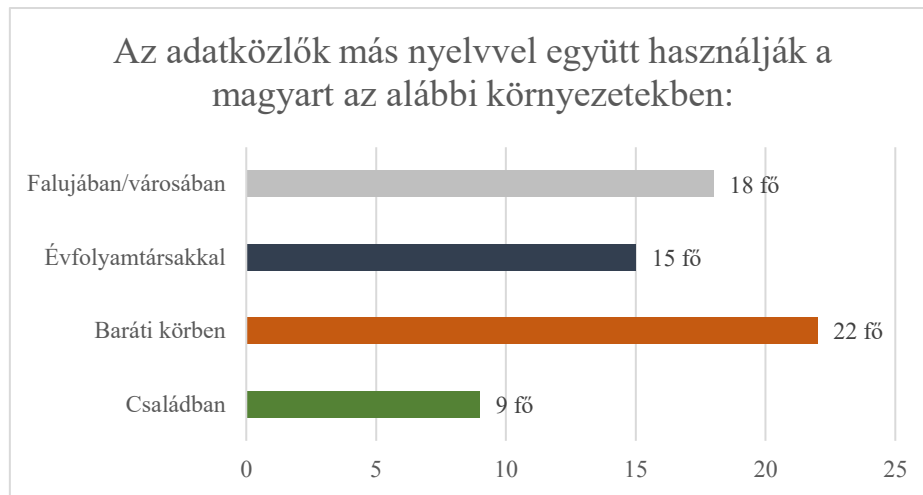
Ebből jól következtethető, hogy a magyart a kitöltők nagyrésze anyanyelvi szinten beszéli, ennél gyengébb szintet nem sokan jelölték meg. Az ukránt legtöbbször gyenge szinten jelölték meg, az angolnál pedig közepesnek, illetve jónak határozták meg a kitöltők a szintjüket.

Majd a következő kérdés inkább a használatra irányult, hogy milyen mértékben használják a kitöltők a magyar nyelvet (*Különböző környezetben milyen mértékben használja Ön a magyart?*). Négy közeget adtam meg a kitöltőknek: családban, baráti körben, évfolyamtársakkal, falujában/városában.

4. ábra. Válaszok arra, hogy melyik környezetben használnak csak magyart a hallgatók. (N=59)

Forrás: Saját szerkesztés a kérdőívre érkezett válaszok alapján

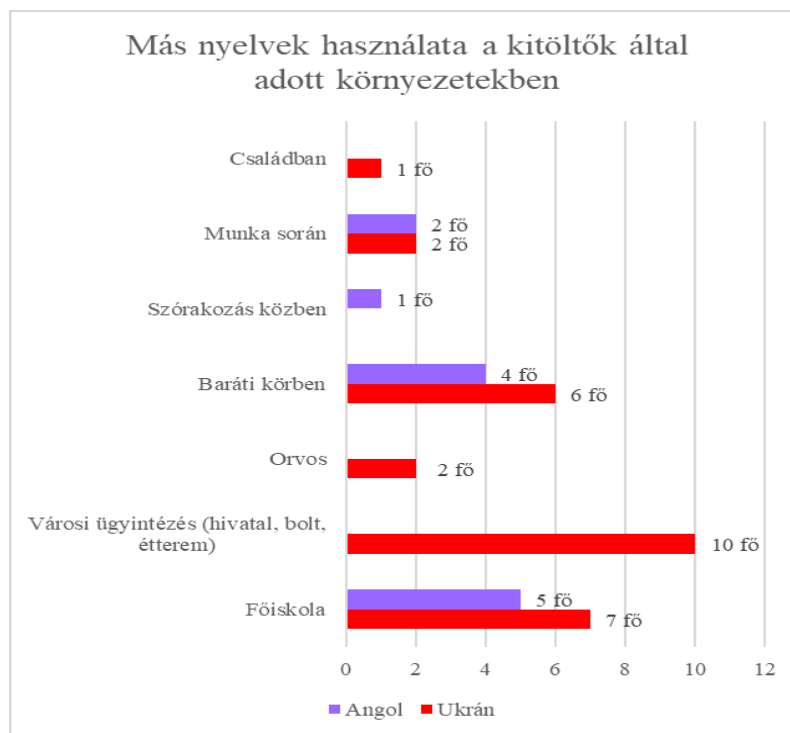

5. ábra. Válaszok arra, hogy melyik környezetben használnak más nyelveket is a hallgatók. ($N=37$)

Forrás: Saját szerkesztés a kérdőívre érkezett válaszok alapján

A 3. és 4. ábrán szereplő adatok alapján 51 személy használja a magyart családban, ezzel szemben 9-en más nyelvvel együtt használják. Baráti körben 47 személy beszél kizárólag magyarul és 22 személy más nyelvvel együtt. Évfolyamtársakkal szintén többen beszélnek kizárólag magyarul, pontosan 42 személy, míg más nyelvvel együtt 15 személy. Faluban, illetve városban továbbra is a magyar a domináns nyelv, ezt 44 személy jelölte meg, mialatt más nyelvet használók száma 18 személy. Ezeket az eredményeket azzal tudnám megmagyarázni, hogy a főiskolán általánosságban magyarul beszélünk a legtöbb szakon. Van olyan szak, ahol több ukrán anyanyelvű hallgató tanul, mint például az angol, de ott is leginkább az angolt használják, mint elsődleges nyelv.

A faluban, illetve városban használandó más nyelvek amiatt lehetnek, mivel hivatalos helyeken, ahol ügyet szeretnénk intézni legtöbbször csak az ország anyanyelvét várják el, tehát az ukrán nyelvet. Ezt a feltételezésemet igazolja egy olyan kérdés a tesztben, melyet 33 személy válaszolt meg, ami így szól: **„Ha az előző kérdésben azt válaszolta, hogy más nyelvet is használ, akkor melyik nyelv lenne az és milyen környezetben használja?”** A kapott válaszok alapján az ukránt és az angol nyelvet írták be legtöbbször, de volt olyan válaszadó, aki az orosz is használja jelenleg Budapesten („A főiskolán, hivatalokban, orvosnál az ukránt”, „Az angol nyelvet használom baráti körben, belső poénok vagy simpla nyelvbeszéd gyakorlás érdekében.”, „Ukrán, általában boltban.”, „Angolt, az ukrán anyanyelvű csoporttársaimmal.”, „Ukránt-városban, olyan közösségben, ahol ukrán nemzetiség is megjelenik. Angol-suliban, esetleg saját tanulási céllal ,pl sorozatok filmek megtekintésénél.”). Illetve miután megfogalmazták a hallgatók, hogy hol használják ezeket a nyelveket az alábbiakat tudtam kikövetkeztetni:

6. ábra. Válaszok arra, hogy hol használnak más nyelvet a kitöltők. (N=33)

Forrás: Saját szerkesztés a kérdőívre érkezett válaszok alapján

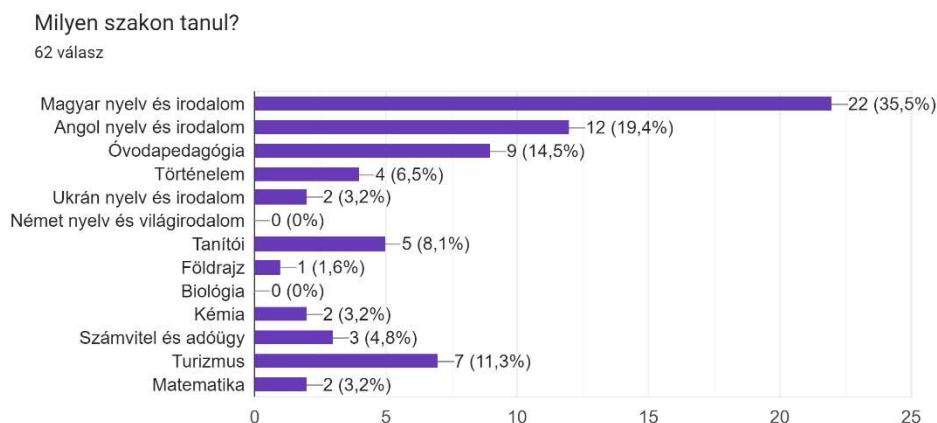
Ebből jól látszik, hogy valóban az ügyintézés miatt választották többen is az előző kérdésnél, hogy falujában vagy városában használja az ukránt. Illetve azt is megvizsgáltam, hogy akik az ukránt úgy jelölték meg, hogy gyenge használói a nyelvnek, azok is a városi ügyintézésben kénytelenek ezt a nyelvet használni, ezzel bebizonyítva következtetésemet.

2.4.4. Szakválasztás és nyelvi háttér az adatközlőknél

A kérdőívet a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolában végeztem el. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola első tanéve 1994-ben indult mint a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskola kihelyezett képzése, majd két év múlva önálló, Ukrajnában bejegyzett intézménnyé vált (Szamborovszkyné 2020: 105.)

A főiskolának jelenleg 7 tanszéke van, melyek a következők: biológia és kémia tanszék; filológia tanszék; földrajz és turizmus tanszék; matematika és informatika tanszék; pedagógia, pszichológia, tanító, óvodapedagógia, oktatási intézményvezetés tanszék; számvitel és auditálás tanszék; illetve történelem- és társadalomtudományi tanszék. A következő szakok közül választhatnak jelenleg a fiatalok az intézményben: óvodapedagógia; tanítói; középiskolai oktatás (biológia és az ember egészsége), középiskolai oktatás (földrajz), középiskolai oktatás (matematika), középiskolai oktatás (kémia), középiskolai oktatás (természettudományok), középiskolai oktatás (informatika), középiskolai oktatás (történelem és állampolgári

ismeretek), középiskolai oktatás (ukrán nyelv és irodalom), középiskolai oktatás (magyar nyelv és világirodalom), középiskolai oktatás (angol nyelv és világirodalom), filológia (angol-német fordító és tolmács), filológia (angol-magyar fordító és tolmács), filológia (ukrán-magyar fordító és tolmács), turizmus és rekreáció, számvitel és adóügy, pénzügyek, bank, biztosítás és tőzsde, illetve nemzetközi kapcsolatok.

7. ábra: Adatközlők szakosodása (N=62)

Forrás: Google űrlap szerkesztés

Ez alapján a kérdőívet a legtöbben a magyar nyelv és irodalom szakos hallgatók töltötték ki, a legkevesebben pedig a matematika szakos hallgatók. A kitöltők 45,2%-a levelező tagozaton tanul, 43,5 %-a nappali tagozaton és 11,3%-a mindkettőn. Következő kérdésem arra irányult, hogy milyen nyelvű középiskolát végzett el a kitöltő (*Milyen nyelven végezte középiskolai tanulmányait?*). A két adatot összevetve ezek a számok jöttek ki:

8. ábra: Magyar középiskolások szakválasztása (N=54)

Forrás: Saját szerkesztés a kérdőívre érkezett válaszok alapján

9. ábra: Ukrán középiskolások szakválasztása (N=8)

Forrás: Saját szerkesztés a kérdőívre érkezett válaszok alapján

A 6. és 7. ábrák azt mutatják, hogy a magyar anyanyelvű középiskolából érkező diákok sokkal szerteágazóbb szakokat választottak. Az a magyar anyanyelvű hallgató, aki az ukrán szakot választotta levelező szakjának, közepesnek véli ukrán nyelvtudását.

Az ábrák alapján azt látjuk, hogy jóval kevesebb diák érkezett ukrán anyanyelvű középiskolából és ezeknek a diákoknak is a szakválasztása inkább az idegen nyelv és az ukrán felé hajlik. Akik a magyar nyelv és irodalmat választották azok közül mind a ketten anyanyelvi szinten jelölték meg a magyar nyelvtudásukat, az ukránt pedig jónak ítélték meg. Az egyik kitöltő ukrán többségű városban lakik, míg a másik magyar többségűben.

III. A KUTATÁS EREDMÉNYEI

Az általam végzett kutatás eredményeinek elemzése során arra szeretnék figyelni, hogy megértssem a szlengszavak elterjedését és elfogadását a hallgatók körében. Szeretnék válaszokat kapni az eredmények után az általam felállított hipotézisekre.

3.1. Eredmények

A vizsgált csoportom 17-21+ közötti személyekből áll. Kizárólag a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola hallgatói vettek részt a kérdőív kitöltésében.

3.1.1. Szleng fogalma

Elsősorban a szleng használatára irányultak kérdéseim a válaszadók felé. Az első ilyen kérdésemben fogalommagyarázatra kértem a válaszadókat, melyre 63 válasz érkezett. A kérdés következő volt:

„Meg tudja-e mondani, hogy mit jelent a szleng?”

A következő válaszok érkeztek:

„Fiatalos rövidítése ,idegen szavak átvételével”, „Az a szó amit a fiatalok gyakran használnak egymás között”, „Modern szavak”, „Szójátékok, rövidítések a közhasználati nyelvben”, „Egy embercsoport által alkalmazott szó, ami nem használható hivatalos körülmények között. Általában egy szónak a rövidítése, vagy egy másiknak a helyettesítésére szolgál.”, „A köznyelv formálására létrejött nyelv, leginkább a fiatalok körében elterjedt, az argóval ellentétben nincs titkosítási funkciója.”, „Sajátos szavak, amelyek egy csoporton belül ismertek főleg. Játék a szavakkal, gyakoriak az idegen nyelvből származó szavak.”, „Egyes szavak rövidítése”, „csoportok sajátos beszéd módja”, „Egy csoportra jellemző nyelvváltozat, amit az azonos foglalkozású, érdeklődéskörű csoport használ.”, „Sajátos szóhasználat”, „Új, modern szavak használata a nyelvben”, „Egyfajta kifejezések”, „Nem” az ilyen válaszokat nem kell közölnies sorban, illetve, ahogy fentebb is csinálta, válassza el vesszővel őket, nem kell egymás alá mind, „sajátos szóhasználat”, „Egy olyan beszédmód, amit a fiatalság előszeretettel használ”, „Szóhasználat vagy szókészlet”. „tudom mi az, de nem tudom megfogalmazni”, „Nem hivatalos vagy mainstream formája a beszélgetésnek”, „a rendes szavak leegyszerűsített változatai”, „Sajátos szóhasználat, szókészlet.”, „Beépített kölcsönelemek egy másik vagy a saját nyelvből, amelyet egy egybeszokott közösség használ”, „Egy olyan kifejezés, ami a fiatal korosztály között terjed.”, „Egy adott csoportnak a nyelvhasználata. Sajátos szóhasználat.”, „A szleng a fiatalok körében használt úgymond új, rövidített szavak halmaza.”, „Kifejezések, melyeket nem

a hivatalos nyelvben használ többnyire a fiatal korosztály.”, „Könnyebb kifejezések”, „A szleng gyakran tartalmazhat rövidítéseket, kifejezéseket vagy szavakat, amelyeket csak egy adott csoport vagy generáció ért.”, „Csibésznyelv, csoportnyelv.”, „Olyan nyelvi stílus, amelyet általában a fiatalok használnak.”, „Egy kisebb csoport sajátos szóhasználat”, „Játékos szavak”, „Sajátos szóhasználat, szókészlet.”, „Egy adott baráti kör beszélgetési nyelve”, „Sajátos szóhasználat”, „Gyakran más nyelvből átvett rövidítések, átvitt értelmű szavak, amelyeket főleg a fiatalság használ.”, „Olyan szavak összessége, melyek alapjáraton másat jelentenek, mint amikor köznyelvi beszédben elhangzanak. Nem szó szerint értik ezeket a szavakat, és sokszor más nyelvekből vesznek át egy-egy szót.”, „Rövidítés”, „Általában a fiatalok körében használt nyelvi réteg.”, „Legfőképpen a fiatalok használják, olyan szavak amelyeket például egy adott társaságba sokszor használnak.”, „A fiatalok körében használt egyedi szólás járás.”, „Egyfajta “nyelv” egy adott csoporton belül, közösségen belül, amit használnak. Sokszor idegennyelvekből átvett szavak, vagy azoknak elsajátított változata.”, „rövidített változata egy szónak”, „Olyan szavak, amik bekerültek a "z" generáció által a 21-ik században.”, „Egy többnyire beszédhez kötött társalgási stílus, melyet az adott nyelvbe épülő újonnan bevett idegen szavak és/vagy kifejezések(lehettek azok kitalált szavak) gyakori használata jellemzi”, „Ifjúsági nyelv”, „A szleng sajátos szóhasználat vagy szókészlet, amit sok időt együtt töltő, azonos érdeklődési körű emberek, csoportok használnak.”, „Modern szóhasználat”, „Fiatalos beszéd stílus”, „egy adott korcsoport/ szociális csoport egyedi szóhasználat”, „csoportnyelv, amit kevesebben ismernek.”, „Olyan szavak vagy kifejezések használata, amik népszerűek a fiatalok körében. Egy sajátos kifejezési mód adott szavakra, mint például a remek helyett "király",vagy a "kafa".”, „összhang”, „Azt a nyelvhasználatot foglalja magában, amely napjainkban a fiatalok körében elterjedt. Rövidített és átformált, vagy kitalált szavak, kifejezések, melyek folyamatosan változnak.”, „A szleng (angolul: slang) olyan csoportnyelv (szociolektus), mely kis létszámú, sok időt együtt töltő, azonos foglalkozású vagy érdeklődési körű csoportokban születik, és fontos társas szerepet tölt be ezekben a közösségekben: erősíti az összetartozás érzését, és elkülöníti az adott közösséget a többitől.”, „Olyan csoport nyelv ami kis létszámú”

A meghatározások alapján a következő szempontokat emelték ki a főiskolások válaszaikban: Fiatalok körében használt nyelvi réteg, melyeket nem hivatalos kommunikációban használnak. Ezekről a szavakról elmondható, hogy új, modern, rövidített és játékos szavak halmaza. Maga a szleng egy kis létszámú csoporthoz tartozik, annak a sajátos szóhasználat. A nyelvbe beépülő újonnan bevett idegen szavak gyakori használata is jellemzi. Ezek akár lehetnek rövidítések, átvitt értelmű szavak. Egyik célja a köznyelv formálása.

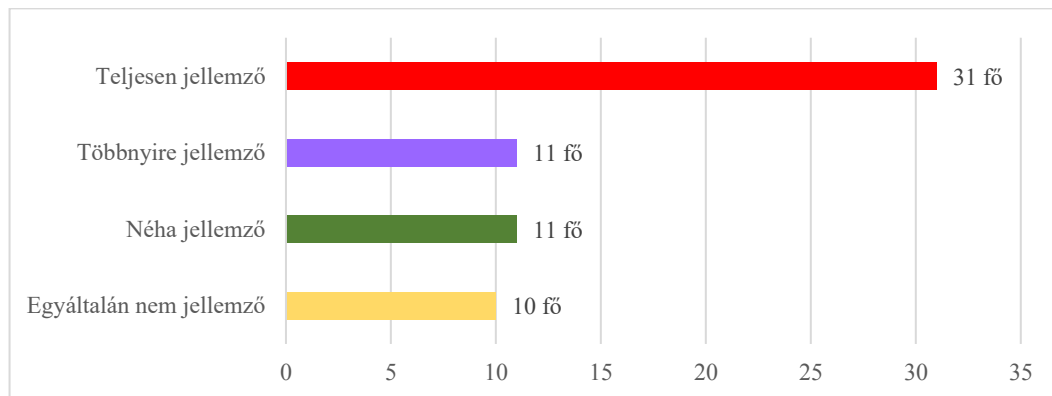
A válaszadók nagyon jól megfogalmazták azokat az információkat, amelyeket a szakirodalom bebizonyít. Ebből azt láthatjuk, hogy az olyan válaszolók, akik azt választották, hogy meg tudják mondani mit jelent a szleng, valóban olyan meghatározásokat írtak le, amelyek szorosan kapcsolódnak a szlengről való ismereteinkhez.

3.1.2. A szleng használata

A következő kérdésben állításokra feleltek a válaszadók, melyek kapcsán el kellett dönteniük a válaszadóknak, hogy mennyire igaz rájuk az adott állítás.

A válaszok alapján sok érdekes következtetést vonhatunk le:

1. Mennyire jellemzőek Önre az alábbi állítások? [Tudok szlengszavakat, de meg tudom különböztetni, hogy mikor használhatom és mikor nem.]

10. ábra: Szlengszavak tudása és használata (N=63)

Forrás: Saját szerkesztés a kérdőívre érkezett válaszok alapján

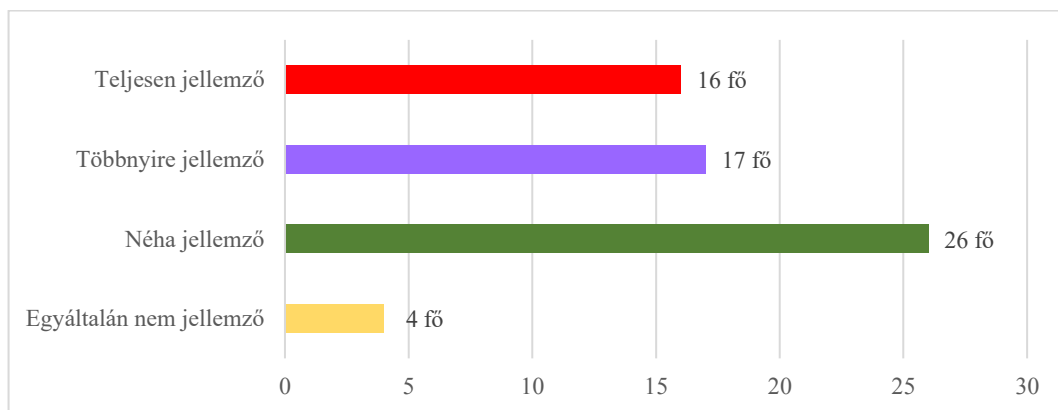
A válaszadók többsége úgy gondolja, hogy tisztában van azzal, hogy egyes helyzetekben használhat-e szlengszavakat. Ez arra utal, hogy a legtöbb kitöltő tisztában van azzal, hogy van a szlengnek informális, illetve formális formája. Így a különböző helyzetekben magabiztosan tudják használni ezeket a formákat, mellyel beszédjük könnyen követhetővé fog válni.

Valóban vannak olyan helyzetek, melyekben könnyebb egy szleng kifejezéssel átadni az érzelmeinket, viszont nem minden esetben ez a legjobb választás. Ha például azt nyilatkozunk a másik felé, hogy „*Ma milyen fullos vagy!*”, akkor az eredeti szándék, mely az lett volna, hogy „*Ma milyen szép vagy!*” elveszti a hatását.

Azzal, ha a személy elégedett annyival, hogy csak szleng kifejezésekben tudja magát jól érezni, a többi nyelvváltozatot nem használja, saját magát rakja hátrányos helyzetbe, hiszen így nem tudja átadni különleges személyiségjegyeit a másik felé (Szilágyi 1999: 12.).

Megvizsgáltam, hogy azok, akik az egyáltalán nem-et választották milyen szociológiai jellemzővel bírnak. 10-en választották ezt a választ, melyből 5 kitöltő 17-18 év közötti. A szlengnek a használata úgy néz ki, hogy a személy az adott helyzetbe választ a már meglévő változatok között és így fejezi ki önmagát (Jannis 1999: 119.). Lehetséges, hogy még ezek a fiatalok nem tapasztalták meg eléggé, hogy mikor milyen változatot használjanak.

2. Mennyire jellemzőek Önre az alábbi állítások? [Sok olyan szleng kifejezést használok, amiket más nyelvből vettünk át.]

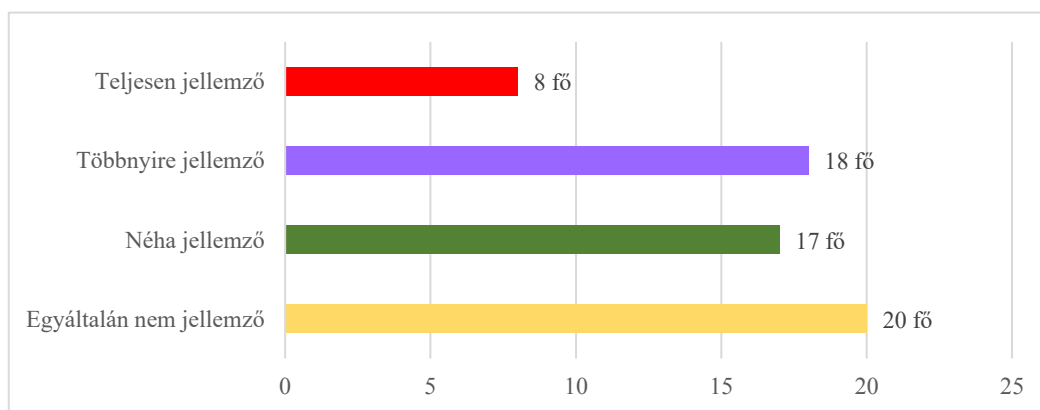
11. ábra: Idegen nyelvből átvett szlenghasználat (N=63)

Forrás: Saját szerkesztés a kérdőívre érkezett válaszok alapján

Többször használnak a főiskola diákjai olyan szleng kifejezéseket, melyeket más nyelvekből vettünk át. Így, hogy ennyien egyetértenek ezzel az állítással az azt bizonyítja, hogy a hallgatók tudatosan használják ezeket a szavakat.

Lehet párhuzamot hozni a hallgatók más nyelvekből átvett szleng kifejezések használata és a zsargon között. Mivel a zsargonra jellemző az idegen szavak használata (Szilágyi 1999: 9.).

3. Mennyire jellemzőek Önre az alábbi állítások? [Könnyebb magam megértetni a szlenggel barátaim körében.]

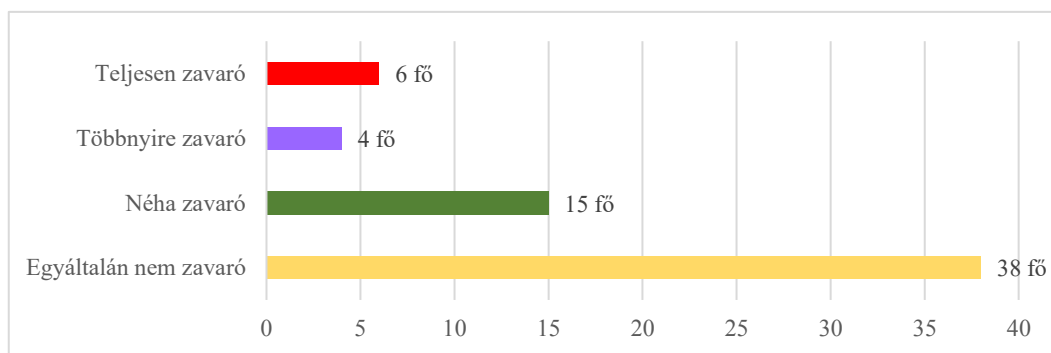

12. ábra: Szlenghasználat baráti körben (N=63)

Forrás: Saját szerkesztés a kérdőívre érkezett válaszok alapján

Ezekből a válaszokból azt lehet megtudni, hogy nem szükséges mindig szlengszavakkal kommunikálni, mivel anélkül is teljesen meg tudja magát értetni a személy az adott baráti körben. Megvizsgáltam életkori sajátosság szerint és az következett abból, hogy a 20 ember közül 15-en 21+ korúak az adatközlők. A szleng fogalmánál ezt tisztáztuk, hogy a szleng megmarad felnőtt korban is, viszont már nem olyan aktív része a kommunikációnak. Ezt a válaszadási arányt annak tudom be, hogy ezek a kitöltők nem használják olyan szinten a szleng kifejezéseket, emiatt nem is tartják olyan fontosnak a kommunikáció meglétében.

4. Mennyire jellemzőek Önre az alábbi állítások? [Számomra zavaró, ha a szüleimtől hallok szlengszavakat.]

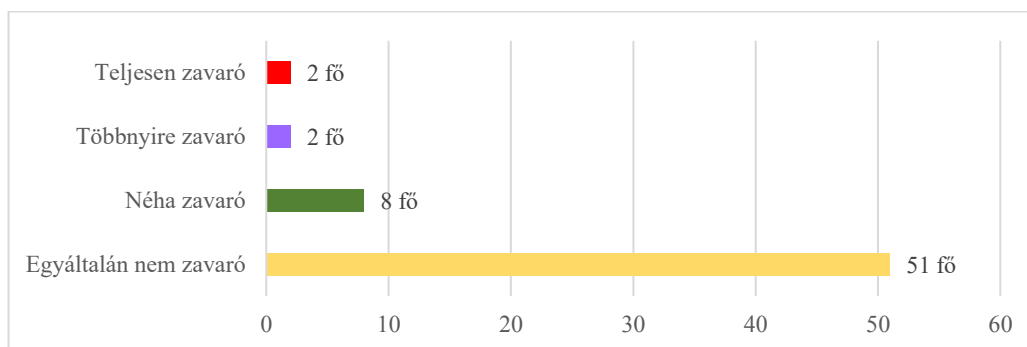

13. ábra: Szülők által használt szlengszavak hatása a hallgatókra (N=63)

Forrás: Saját szerkesztés a kérdőívre érkezett válaszok alapján

A szülői szlenghasználatról úgy vélekedtek a kitöltők, hogy legtöbbjüket nem zavarja (egyáltalán nem=38), ha a szülő használ ilyen kifejezéseket, ámbar vannak olyan helyzetek, amikor zavaróvá válik. Ezt pontosabban ki tudták fejteni egy következő kérdésben, melyben arról érdeklődtem, hogy mi az oka annak, ha zavarja a szülő beszédében a szleng. Néhány válasz ezzel kapcsolatban (N = 23): „Általában nem helyesen használják az adott szavakat”, „Fura”, „Kínosan érzem magam”, „Mert nem szoktam meg tőlük”, „Mert mondanak olyan dolgokat is aminek nem tudjak mi a jelentese es utanna elege ciki lesz a dolog”, „A saját szüleim szájából, ennyi idő után, hogy nem használtak soha szlenget, csak nem érződne természetesnek.” „Esetleg azért, mert a szlenghasználat egy mostani “divat”, leginkább fiatalok körében. A szüleink nem használták, esetleg a saját “idejükben” megfelelőeket, jó, ha tőlük nem hall ilyet az ember, mivel sokszor olyan jó velük úgy beszélgetni, hogy kizárjuk a mostani külvilágot.” „Mert inkább a fiatalok körében hallható a szleng használata, azonban poénos, ha idősebb korosztály is használja. Emellett kimutatják, hogy nem néznek le minket, hanem ők is felveszik a lépést a változással.”

5. Mennyire jellemzőek Önre az alábbi állítások? [Számomra zavaró, ha a barátaimtól hallok szlengszavakat.]

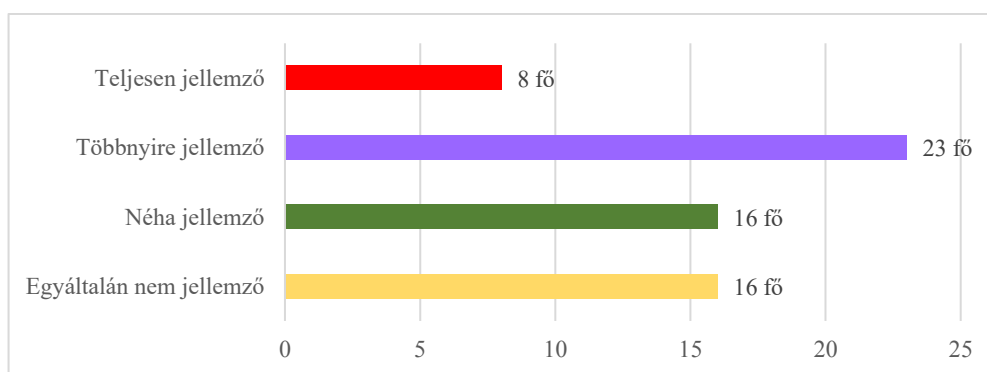

14. ábra: Barátok által használt szlengszavak hatása a hallgatóra (N=63)

Forrás: Saját szerkesztés a kérdőívre érkezett válaszok alapján

A legtöbben elfogadják a szleng megjelenését baráti környezetekben, tehát a barátaikkal jóval elnézőbbek ezzel kapcsolatban a diákok. Ennek lehetséges oka, hogy a válaszadóknak többnyire velük egykorú vagy pár évvel idősebb, fiatalabb korú barátaik vannak. Viszont vannak olyanok, akik zavarónak találják annak túlzott vagy nem megfelelő használatát (Egyáltalán nem=51). Ezzel kapcsolatban is kérdeztem a válaszadókat, hogy miért lehet zavaró a barátaitól hallani szlengszavakat, melyből azt lehet megtudni, hogy leginkább a félreértések elkerülése végett szeretnék hanyagolni páran. Néhány válasz a feltett kérdésre: „*Számomra idegesítő*”, „*Nem igazán kedvelem a szleng szavak használatát. Jobban szeretem, ha az emberek szleng nélkül fejezik ki magukat, mert az kevesebb félreértés szül.*”, „*Szeretem a kulturális, elegáns környezetet, oda nem illő a szleng*”, „*Nem mindig értem az értelmüket*”

6. Mennyire jellemzőek Önre az alábbi állítások? [A szleng kifejezések használatával humorosabb tudok lenni]

15. ábra: A szleng humorforrása a hallgatók körében (N=63)

Forrás: Saját szerkesztés a kérdőívre érkezett válaszok alapján

A szleng, mint humorforrás nem teljesen elvetni való, hiszen az látható az ábrán (teljesen = 8, többnyire = 23, néha = 16), hogy sokan tudják élvezni a szleng kötetlenségét, játékosságát.

A 21+ életkorúakra a legjellemzőbb a válaszok alapján az, hogy egyáltalán nem találják humorosnak a szleng kifejezéseket. Már többször említettem, hogy a felnőtt korosztály már nem használja olyan szinten ezeket a kifejezéseket. Ezáltal kevesebbszer is hallja a környezetében. Mivel a szleng egyik legismertebb tulajdonsága, hogy folyamatosan változik, így az újabb szavakat már ez a korosztály nem biztos, hogy megérti. Így, ha nem érti a szó jelentését, inkább kellemetlen érzést hagy maga után, mintsem humorosságot.

3.2. Diákok szleng szótára

A következő kérdésekben arra kértem adatközlőimet, hogy az általam megadott kifejezésekre írjanak egy szleng változatot, ha ismernek olyat. A következő szavakra érkezett válaszokból szeretnék néhányat kiemelni:

Anya

„Muter”	„Öreglány”	„Anyci”	„Anyusz”
„Mámka”	„Muti”	„Világráhozóm”	„Mom”

A fiúk ezzel kapcsolatban inkább csak a muter szóra asszociáltak, viszont ezzel szemben a lányok sokkal több szót tudtak felsorolni. A fiúk között volt olyan kitöltő, aki ki is emelte, hogy egy ilyen ismer, ami a muter, viszont el is ítéli azt, aki ezt a szót használja („Egyet ismerek úgy bár a "muter" de elképesztően zavaró ez a szó mivel ezt inkább szleng szavakkal kapcsolatosan teljesen dilettáns emberek használják”).

Apa

„Fater”	„Öregharcos”	„Öreg”
„Apus”	„Fati”	„Apcá”

A fiú kitöltők itt szintén kevesebb példát tudtak felhozni, legtöbben a *fater* és az *öreg* szleng szavakat írták. Itt az Apának inkább a becézései figyelhetők meg, amiket inkább a lányok hoztak fel példának. Ebből azt tudjuk megállapítani, hogy a lányok jobban szeretik a szavakat becézni (*Apci, Fati*).

Testvér

„Bro”	„Tesó”	„Bratyó”	„Brátán”
„Tesi”	„Phrala”	„Vérem”	„Bro”
„Tezsvír”	„Mo”	„Öcskös”	„Broszki”

Ennél a szónál érdekes volt azt tapasztalni, hogy a férfiak mindegyike tudott írni erre egy szlengszót és többször is előjött a lánytestvérnek is a szleng kifejezése, mely ezzel szemben

nem volt megfigyelhető a lány kitöltők válaszai között. Sőt, a lány kitöltők közül ennél a szónál többször is jelezték, hogy nem tudnak erre szleng kifejezést.

Férfi

„Pasi”	„Pácán”	„Csávó”	„Hapsi”
„Tökös”	„Faszi”	„Tag”	„Fószer”
„Fazon”	„Kan”	„Pali”	„Muzscséma”
	„Krapek”	„Úr”	

Ennél a szónál is jelezte egyik férfi kitöltő, hogy nem szeretné leírni a kifejezéseket amiket ismer, mivel nem tartja őket hangzatosnak („*Tudok néhányat de annyira utálok őket mivel ezek is roppant kellemetlenül hangzanak ezért inkább le sem írom.*”). Ennél a szónál a nők válaszában figyelhető meg, hogy nem tudnak annyi példát felhozni.

Pénz

„Lóvé”	„Della”	„Zsé”	„Zsozsó”
„Nani”	„Suska”	„Kash”	„Rongy”
„Lovetta”	„Korpa”	„Zseton”	„Dohány”
„Money”	„Daller”	„Anyag”	„Máni”
		„Cash”	

Ez az első olyan szó, melyre minden férfi adatközlőtől érkezett válasz. Illetve itt figyelhető meg a legnagyobb érdeklődés is, mivel itt soroltak fel a legtöbbet a szavakhoz képest. Továbbá ez a szó az, amire a legtöbb olyan szleng kifejezés érkezett, mely köthető az angol nyelvhez (*Kash* – az angol „cash” szó kiejtésének magyar leírása, *Máni* – az angol „money” szó kiejtésének magyar leírása).

Pihen

„Chill”	„Pihí”	„Döglik”	„Relax”
	„Piánó”	„Afkol”	„Kájf”

Ennél a kifejezésnél érkezett a legtöbb olyan válasz, melyből arra lehet következtetni, hogy igenis hatással vannak a külföldi nyelvek szlengjei a főiskola hallgatóinak szleng szókincsére. Szinte mindegyik válaszban megjelent a „chill” kifejezés, mely kontextustól is függ, hogy mit jelent egy magyar mondatban.

Iskola

„Suli”	„Isi”	„Susu”	„Sulkó”
		„Börtön”	

Itt a kitöltők többsége nemtől függetlenül a „suli” szleng kifejezést írták, emellett még előfordult pár különlegesebb kifejezés is melynek használata nem annyira elterjedt.

Majd a következő kérdésben ennek fordítottját kértem a válaszadóktól. Itt meg kellett magyarázni egy szlengszót. Pár válasz ezekből:

Ghostolja a másikat

„Figyekmen kívül hagyja”	„Hirtelen megszakítja a kapcsolatot”
„Ignorálja”	Figyelmenkívül hagyja. Semmibe nézi vagy
„Nem ír neki vissza többé”	meg sem nézi”
„Lekoptatás”	„Hibáztat”
„Le lattamozza az üzeneteit vagy csak simán nem figyel a másokra”	

Adom

„Tetszik”	„Ez a kifejezés azt jelenti hogy valaki
„Egyetérték”	valamit ad, átad vagy megajándékoz
„Nem tudom”	valamivel.”
„Nagyon tetszik”	„Nagyon raj valami”
„Egyet értek vele”	

Flexel

„Dicsekszik”	„Önmutogatás, nagyképűség, flexelhet
„Felvág”	akár egy telefonnal vagy karórával, de
„Menőzik”	flexelhet mondjuk a kockás hasával és a
„Nem tudom”	pénzével is. Vagy azzal, hogy milyen jól tud
„Mutogassa a cuccait”	főzni/sütni.”

Zsa

„Menjünk”	„Induló szó”
„Gyerünk”	„Nem tudok”
„Szia”	„Ezt a szlenget nem ismerem”
„Nyomjuk, csináljuk”	

Fullos

„Jól néz ki”	„gondolom a szép és csinos lányokra...azt
„Szép, drága, menő, csinos”	hiszem, nem tudom”
„Nem tudok”	„Arra, aki jól néz ki, minden része
	"tökéletes".”

Ezek alapján elmondható, hogy a legtöbb válaszadó ismerte az adott szleng szavakat, avagy fel tudott sorolni ő általa ismert szavakat.

Volt olyan válasz is, ami nem a szlengszó helyes megfelelője, tehát az is bizonyítható ez alapján, hogy valóban vannak olyan személyek, akik nem használják helyesen a szavakat. Mikor meg kellett a kitöltőknek magyarázni a szlengszavakat volt olyan kitöltő, aki szlengszóval magyarázta meg annak jelentését, s nem ismerte, vagy éppen nem akarta a magyar standard változatát leírni (*Ghostolja – Ignorálja, lekoptatja, leláttamozza; adom – nagyon raj valami; flexel – menőzik, felvág; zsa – nyomjuk*).

3.3. Diákok által használt szleng kifejezések

Az utolsó kérdés, amit a szleng használatával kapcsolatban tettem fel, arra vonatkozott, hogy soroljon a válaszadó olyan szleng kifejezéseket, amiket ő is használ a mindennapi élete során és magyarázza is meg jelentését.

„Soroljon olyan szleng kifejezéseket, amiket Ön is használ a jelentésükkel együtt!”

Erre a kérdésre 62 válasz érkezett. A következők voltak:

„Tesó, brátán, drug”	Elhuz - elmegy”
„Pufájki- mellény, szétszed- nagyon tetszik, megborulsz tőle- odáig leszél érte, cringe- kínos, fiam- akár milyen embertípus e/3”	„Most nem tudok” „Passz” „Persze, értem , igenis, nagyon jó , ez az, hűha, király, rendben van”
„Offolta- valakit visszautasított”	„Ezeket mindet”
„Nem használók”	„Mindet ezek közül”
„Nincs ilyen”	„gáz- kellemetlen
„Zsamo-benne vagyok csináljuk”	pia-alkohol
„bomba (dögös)”	smárol-csokolozik
„Chill-pihenés/nyugalom, adom- egyetérttek,”	zsaru-rendor
„Király, sirály”	povorot-index
„Sus - gyanus	suli,susu-iskola
Cringe - ciki	oké -rendben”
Pipa - mérges	„Sirály - király; Bro - barátom; Sis - barátnőm; Cringe - fura;”
Séró - haj	„Befordul:depizik, szomorú, stiröl:bámul,lecsekkol:leellenőriz
Smárol - csókol	

hekkel:csal,programot

feltör,henyél:lustalkodik”

„Nem használok szlengeket”

„Chill- pihen, zsa - menjünk, zse -
péNZ, sztipi - ösztöndíj, spill the tea -
pletyka”

„Dől a della- jön a péNZ

Szökik a málna- xddd”

„Öcskös=testvér”

„boostol- növel (pl. boostolja az
önbizalmát), fake- hamis, szakadok/sírok-
nagyon nevetek”

„Anyus, apus - szülők ugyebár. Máni
- péNZ.”

„Crush- kiszemelt. Skip- kihagyni.
Sleepizik- alszik .”

„Pacek- nagyon jó, fullos-nagyon jól
néz ki, teltházás- sok péNZe van, taka-
hagyjál már, cink- kellemetlen”

„Koli-kollegium, lòvè-péNZ,”

„Nem igazán használok”

„Nem tudok”

„bagó-cigaretta

canga-kerékpár

colos-magas termetű

égő-kellemetlen

kolesz-kollégium”

„Nem használók szleng szavakat a
mindennapi kommunikáció során”

„Menő”

„Boomer, cringe, prikol, crush,
basic, toxikus, vibeolni, sémelni”

„Vágom, adom, flex, fullos, chill,
fasza, gatya, tali, üzi, szivi, meló, befigyel,

cink, csöves, offos, gizda, mukinyul, kula,
cimbi, cicus, baba”

„Gagyí, gatya, fasza, chill,
összeröffenés, tali”

„Szétadom (egyetértek), Bari (
barátnő), fullra (teljesen)”

„Sus-gyanús

Outfit-ruha/öltözet

Crush- valaki, aki tetszik

Basic-átlagos”

„Csumi - szia, kamu - hazugság,
eltaknyol - elesik”

„amiket használok azok felvannak
sorolva”

„Srác (velem egykorú fiú), red flag
(toxikus), zsaru, zsernyák (rendőr), csóri
(szerencsétlen)”

„Addol-hozzád valakit, cink vagy
cringe- ciki, kínos, crush- kiszemelt”

„Bro- a barátaimat szoktam így
hívni.”

„Kvázi-körülbelül, mintha

Adom- egyetértek

Off/offolom- nem teszem meg,
kihagyom

Nincs egy fityingem se- nincs péNZem

Airpods-füles”

„nem igazán van”

„Barátra: koma, drusza, testvér,
bratyesz, királyom.

Szuper: király, sirály,

Idk= i don't know, magyaránt, nem
tudom.”

„Menőzni- nagyoskodni. Mi a stájsz?- Mi a helyzet? Nagyon fles- Nagyon jól néz ki.”

„Befigyel- amikor valaki pl menozik és mondod hogy de a ... Meg befigyel

Flexel

Hypol valamit túlerterkel

Debil - buta

Egybe van - jól néz ki”

„vibe: jó érzés”

„fancy-menő vagy díszes”

„gatya - felejtős, elveszett, slay =fullos, cringe = szánalmas, ciki”

„Zsamó"- menjünk, "verda" -autó, "kolbászol"-máskál, "girhes"-sovány,

"srácok", "gyerekek" - a többiek, "makker" - szerencsés”

„Bejött - vmely esemény, történés elérte hatását vkinél

Bukta - kellemetlen szituáció

Ezerrel - nagyon fokozása

Gatya - amikor úgy érzik a

vizsgálók, hogy most mindennek vége

Rotty - "ez van, ezt kell szeretni”

Haluzik - képzelődik

Fixen - biztosan, nagyon nagy

eséllyel

Füvezik - kábítószeretik”

„Zaza-cannabis csar-cannabis es sokat tesózik”

„A felső kérdésre válaszoltakat”

Ezekből a válaszokból azt tudjuk következtetni a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola hallgatóiról, hogy széles és változatos a szlengszókincsük. Vannak ukránból és vannak angolból átvett szlengszavak. Sőt sokszor szerepelt angol szó szleng kifejezésként, melyből arra következtettek, hogy jobban szeretik az angol szavakat használni az önmaguk megértetésére (ilyen szavak például a *fancy, idk, off, crush, cringe, outfit, sus, boomer, basic, fake, boostol*). Angol eredetű elemek kölcsönzése egy olyan folyamat, mely nem tud leállni. Egyre több olyan szóról tudunk, ami behatolt a nyelv különböző részeire (Ország, 1977). A válaszok közül ilyen például egy olyan válasz, melyben egy angol eredetű szlenget használ a hallgató és angolul is magyarázza meg a kifejezést (*red flag – toxik*).

A válaszok során kiderült, hogy több szláv elemet is használnak melyek a kárpátaljai beregszászi járás magyar nyelvjárásához köthetőek, ezek alapján vannak olyan hallgatók, akik nem tudják megkülönböztetni a nyelvváltozatokat. Ilyen a *povorot* szó, mely azt jelenti, hogy *kanyar, index* (Gazdag 2021:225), illetve a *pufája* mely vagy *vattakabátot* jelent vagy *trikót* (Gazdag 2010: 143).

Van olyan válasz is melyben olyan kifejezések vannak melyek inkább a standard szavakhoz köthetőek, amik teljes mértékben próbálnak elhatárolódni az ilyen nyelvváltozatoktól („Persze, értem, igenis, nagyon jó, ez az, hűha, király, rendben van”).

Előfordult olyan kifejezés is, mellyel az egyén méltatható, ez egy olyan érzelemhez köthető, mellyel a szlengben ki tudják magukat fejezni, ez pedig a megvetés (Otto,1999).

A leggyakrabban használt szlengszavak és azoknak magyarázatai a diákok körében a következők:

4. táblázat. A diákok által leggyakoribban használt szleng kifejezések (N = 58)

Forrás: Saját szerkesztés a kérdőívre érkezett válaszok alapján

Szleng kifejezés	Válaszadók száma, akik megemlítették
Cringe	7 fő
Chill	4 fő
Crush	4 fő
Gatya	4 fő
Szétadom, adom	4 fő
Cink	3 fő
Flexel	3 fő

Ezen táblázat alapján is teljesen jól kimutatható, hogy az angol szleng kifejezéseket használják a legtöbben. Azt is érdemes megemlíteni, hogy a „nem használlok” válaszok száma 6 darab volt. Ebből 4 női és 1 férfi kitöltő, illetve a korosztálynál is ez a különbség figyelhető meg: négy 21+ korosztályú kitöltő válaszolta ezt és egy 17-18 év közötti válaszoló.

3.4. A szleng megítélése szöveg alapján

A kérdőív ezen részében a megítélésre helyeztem a hangsúlyt. A válaszokból kiderült, hogy maguk a szleng szavak nem zavaróak a hallgatók többségének. Viszont meg szerettem volna tudni, hogy a túlzott használata mit eredményezhet egy olyan közösségben, akiknek a nagyobb része, korábbi válaszaik alapján, nem ítéli el a szleng használatát. Így a következő kérdést tettem fel:

„Az alábbi szöveg alapján milyen érzéseket vált ki Önből a szleng használata?

Tegnap haverokkal buliztunk, minden fasza volt! Átjött egy új csaj a partyra, és mindenki csak döbbsen nézett. Totál beteg volt a feeling, úgyhogy most már fix tagja a bandának. Éjfélkor meg durrant a pezsi.”

62 hallgató válaszolt erre a kérdésre, ezekből szeretnék bemutatni:

„Fiatalos”

„Nagyon gáz”

„Negatív”

„Természetesnek tartom baráti

„Idegesítő”

körben.”

„Pozitív”

„Túlzás.”

„Lazaságot, közvetlenséget. Jó elolvasni, mert én is sok szót használok ezek közül, tetszik.”

„Semmilyen érzelmet nem vált ki belőlem, két barát beszélgetése lehet”

„Nincs túl szépen használva az alábbi szövegben”

„Semmilyen”

„Biztosan egy tini írta ez a szöveget.”

„Jót”

„Nem a legjobbakat”

„Nem vált ki különösebb érzést. Számomra egy teljesen érthető mondat.”

„Mintha a barátaimtól hallanám”

„Semmit”

„Semmi különös érzést”

„Kicsit túlzottan laza beszéd képviselni az adott szöveget. Az ilyen kicsinyítéseket (becézéseket) mint a pezsi=pezsgő, vagy cuks=cuki, na azokat nem tudom tolerálni mert túl nyálás nekem. Leginkább a hölgyek beszédében figyelhettem ezt meg.”

„Egy tini korban levő fiatal fejlődési korszaka a felnőttségé. Azt érzem egy gyerekekkel állok szemben.”

„Úgy érzem ez egy baráti társaság ahol az ember elengedi magát vagy egy szörnyen tanulatlan ember”

„Egy boomer írta, senki nem beszél így”

„Ezt nem egy velem egy korú írhatta, senki nem beszél így.”

„Azt hogy adom”

„Cringe”

„Alapjáraton írásban zavaróbb mint előbeszéd közben, azonban ebben a mennyiségben bárhogy túl sok lenne.”

„Engem ez a stílus kiborít. Fiatalos ugyan, de számomra túl nyílt.”

„Kellemetlen”

„valószínűleg barátnőmmel néznénk egyet egymásra,de megtudnam szokni nem zavar”

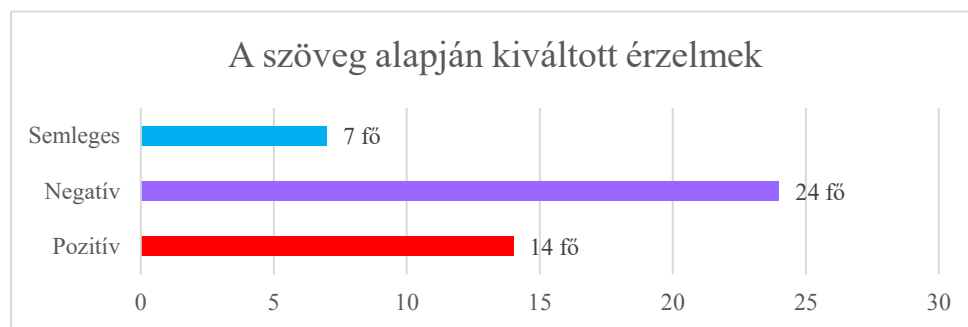
„Szörnyű. Amilyen gyönyörű volt a magyar nyelv, annyira elrontják ezzel a "szlengekkel"”

„Igazából van amit ezek közül én is szívesen használok, de talán ez már picit túl sok egyszerre.”

„Elrondítja a nyelvet, elég színes a magyar nyelv ahhoz,hogy magyar szavakkal is kifejezzük gondolatainkat.”

Az leírtak alapján volt olyan, aki próbálta elhatárolni magától az ilyen használatát a szlengnek, mivel ezt már nem tartja helyesnek, és ki szeretne volna mutatni, hogy ő nem így használja (Egy boomer írta, senki nem beszél így, „Ezt nem egy velem egy korú írhatta, senki nem beszél így). Ez már az ítélkezés része, hiszen egy adott korcsoporthoz kötik ezt a féle használatot.

Ezek alapján egy olyan diagramot készítettem, melyben csak olyan válaszokat vettem alapul, melyekből egyértelműen kiderül, hogy az emberek pozitív, negatív vagy semleges érzelmeket társítottak a személyhez, akitől a szöveg származik.

16. ábra. Érzelmek kialakulása a szöveg alapján (N = 45)

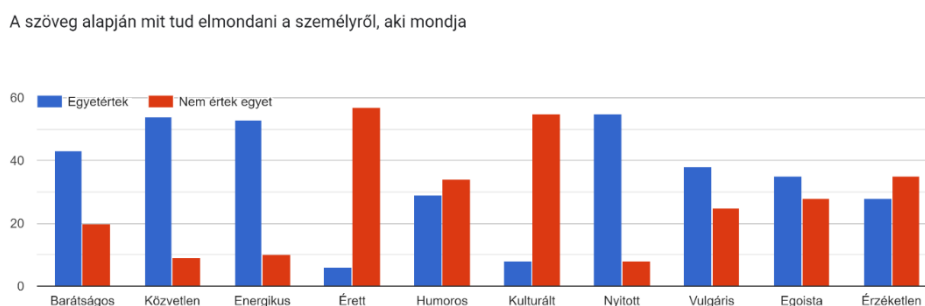
Forrás: Saját szerkesztés a kérdőívre érkezett válaszok alapján

Már ennél a kérdésnél megfogalmazott pár adatközlő (N = 17) olyan tulajdonságokat, melyek alapján elképzelik a beszélőt. Mindegyiket összevetve ez a vélemény született:

“A személy *lazaságot* (kicsit már *túlságosan* is), *közvetlenséget* és *nyíltságot* sugároz beszédstílusával *barátias* hangulatot teremtve. Még kérdéses, hogy *fiatal* vagy inkább *más korosztályú*, viszont *nem velem egykorú*. Lehetséges, hogy éppen a *fiatalság határán van és a felnőtt élethez közelít* korban. Ámbár az tisztán kivehető, hogy ő egy *boomer* és *felelőtlen* az elmondottak alapján. Engem *szórakoztatna* ez a személy, *vicces* ahogyan megfogalmazta a vele történeteket” (A szöveg E/1 személyben íródott).

Majd a következő kérdés is ehhez a szöveghez kapcsolódik, ahol inkább azt szerettem volna megtudni, hogy van-e befolyásoló szerepe a beszédnek a személyiség megítélésével kapcsolatban. Itt 10 jellemzőt hoztam a kitöltőknek, ezek alapján kell kiválasztaniuk, hogy melyik jellemzővel értenek egyet és melyikkel nem. Ez alapján jól elkülöníthetjük jellemzők alapján a szleng megítélését.

Erre a következőképpen kérdeztem rá:

17. ábra. Válaszok arra a kérdésekre, hogy mit váltott ki a hallgatókból a szöveg. (N=63)

Forrás: Google űrlap szerkesztés a kérdőívre érkezett válaszok alapján

A kérdőívnek ezen részéből tehát megállapíthatjuk, hogy a szleng használata a legtöbb emberből igenis vált ki érzelmeket. Vannak, akik pozitívnak tartják a túlzó szlenghasználatot. Vannak, akik negatívan, egyáltalán nem tartják természetesnek és elfogadhatónak. Többször is megjelenik a válaszok között az, hogy van túlzott szlenghasználat is.

A második kérdés alapján azt lehet elmondani a válaszadók szerint a személyről, hogy valószínűleg egy barátságos, közvetlen és energikus egyént tükröz. Ugyanakkor lehet, hogy mások számára kissé éretlennek és kulturálatlannak tűnik. A humor megosztott, inkább nem vélték a hallgatók humorosnak a szöveget. A vulgáris és egoista megjegyzések terén a válaszadók többsége inkább egyetért azzal, hogy ezek a tulajdonságok igazak a személyre. Összességében azt láthatjuk, hogy többnyire pozitívan vélekednek a személyről, de akadnak olyan jellemzők is, amik megosztja a kitöltőket.

Összevetve a saját gondolataikkal ez teljesen helytálló, mivel már ott megjelentek a barátságos, közvetlen, humoros és a nyitott érzelmek. De több volt az olyan hallgató, aki inkább negatívan vélekedett a személyről. Ezzel szemben az itt kapott adatok alapján többen jelölték pozitív jelzőkkel a személyt. Ezt azzal tudnám magyarázni, hogy itt konkrét tulajdonságokat hoztam az adatközlők elé.

3.5. A hipotézisek beigazolódása

Első hipotézisem, mely arra irányult, hogy a fiatalok többsége ismeri a szlengszavak jelentését, abban látszódtott bebizonyosodni, hogy a válaszok többsége szerint tisztában vannak a kitöltők a szlengszavak jelentésével. Sőt, a fogalom jelentését is többnyire jó dolgokhoz kötötték, mely azt jelenti, hogy nemcsak használják a szlenget, de tudják is, hogy mit használnak mindennapi kommunikációjuk során.

A második hipotézisem, mely szerint a szlenget legfőképpen iskolában használják a diákok baráti körben, abban bizonyult be, hogy a válaszadók többször is kötötték az a szleng kifejezéseket baráti körükhöz. Ez leginkább a szleng megítélésével kapcsolatos részben mutatkozott meg („*Természetesnek tartom baráti körben.*”, „*semmilyen érzelmet nem vált ki belőlem, két barát beszélgetése lehet*”, „*Mintha a barátaimtól hallanám*”).

Amikor a hallgatóknak a standard szavakra kellett szleng kifejezéseket sorolniuk, többször megjelent angol kifejezés is mint szleng. Illetve, amikor már saját maguktól kellett írni olyan szlengeket, amiket ők használnak, nagy mennyiségben angol kifejezéseket említettek. Ennél a résznél azt is meg tudom állapítani, hogy nem szükséges ahhoz, hogy angol szleng

kifejezéseket használjunk, hogy a nyelvet jó szinten tudjuk. Azok is nagy számban írtak angol szleng kifejezéseket, akik korábban úgy nyilatkoztak, hogy nem ismerik jól az angol nyelvet.

A negyedik hipotézisem, mely a szleng megítélését kutatta, abban bizonyosodott be, hogy amikor a szöveget elolvasták a kitöltők, azt is leírták, hogy milyen lehet az adott személy. A szleng használatát nem ítélték negatívnak az adatközlők, viszont amikor már egy egész szöveg abból épült fel, túlzásnak érezték.

ÖSSZEFOGLALÁS

Munkám során a szleng megítélését, használatát vizsgáltam egy adott csoport körében. A vizsgálat során felvázoltam a nyelvváltozatok rendszerét és összetettségét. A szakirodalom többször is megerősítette, hogy az ifjúság használja leginkább ezeket a szavakat, így a hallgatók körében könnyű volt kimutatni ezeknek a szavaknak használatát, illetve azt is, hogy mit tudnak magáról a szlengről. A fogalom meghatározásnál attól függetlenül, hogy a szakirodalom nem tud pontos meghatározást adni, a legtöbb hallgató tudta, hogy mit értünk szleng kifejezés alatt, mikor és kik használják.

A kutatásom során sok olyan megállapítás igazolódott be, mellyel a témához kapcsolódó szakirodalomban már találkoztam. Elsősorban az, hogy a szleng népszerűsége gyorsan múlandó, nevezhető időszakosnak. Az egyes generációk között jelentős különbségeket lehet megfigyelni a szlengszavak használatában és értelmezésében. A fiatalok által alkalmazott szleng gyakran gyorsan elavulhat, és új kifejezések váltják fel a korábbiakat. Ez abban látszódott meg, hogy nem nagy korbéli különbségek vannak a kitöltők között, mégis előfordulnak már olyan kifejezések, melyeket az „idősebb” korosztály nem ismer.

Fontos pontja volt a dolgozatomnak a megítélés szerepét meghatározni. Ezt sikerült megfigyelnem munkám során, így meg tudtam állapítani a válaszok alapján, hogy a szleng kifejezések használata kiválthat érzelmeket az emberekből. Ezek az érzelmek, mint kiderült lehetnek pozitív, illetve negatív érzelmek is. A válaszok alapján pozitívan érintett, hogy legtöbben jó tulajdonságot kapcsoltak a szöveg elbeszélőjéhez, így azt gondolom, hogy a hallgatók nem félnek használni ilyen kifejezéseket.

Továbbá munkám során sikerült a céljaimat is teljesítenem, hiszen sikerült felmérnem a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola hallgatóinak körében a szleng megjelenését, illetve a megítélését is. Ezekből a következtetéseket sikerült levonnom és hipotéziseimet alátámasztanom. Ugyanakkor érdemes lenne a kutatást nagyobb csoportra, esetleg más intézmény diákjaira is kiterjeszteni, hogy megvizsgálhassuk, a nyelvi környezet hatással van-e a szleng használatára, illetve megítélésére.

FELHASZNÁLT IRODALOM

- Adamikné Jászó Anna 2007: Általános ismeretek a nyelvről és a nyelvtudományról. In. Adamikné Jászó Anna szerk., *A magyar nyelv könyve*. 8. kiadás. Budapest, 188-189.
- Anna-Brita Stenström 1999: A szlengtől a szlengbeszédig. Egy tizenévesek beszédén alapuló leírás. In. Fenyvesi Anna et al. szerk., *Mi a szleng? Tanulmányok a szleng fogalmáról*. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 90-94.
- Bañcerowski, Janusz 2008: A nyelv fogalma a nyelvhasználat tükrében. *Magyar Nyelvőr*, 132. évf. 2. sz. (2008 április-június).
- Beregszászi Anikó – Csernicskó István 2007a: A kárpátaljai magyar nyelvjárásokról. In. Csernicskó István – Márku Anita szerk., *Hiába repülsz te akárhová... Segédkönyv a kárpátaljai magyar nyelvjárások tanulmányozásához*, 7. Poliprint, Ungvár.
- Beregszászi Anikó – Csernicskó István 2007b: A kárpátaljai magyar nyelvjárások és az iskola: elméleti és módszertani kérdések. In. Soós Kálmán et al. szerk., *Acta Beregsasiensis*. Poliprint Kft., Ungvár, 44.
- Dudics Lakatos Katalin 2021: Élőnyelv. Kárpátaljai magyar iskolások nyelvjárási attitűdjének alakulása egy megismételt kérdőíves gyűjtés alapján. *Magyar Nyelv* 117. évf. 3.sz., 346-349.
- Gazdag Vilmos 2021: Szláv elemek a kárpátaljai beregszászi járás magyar nyelvjárásaiban. *Termini Egyesület, Törökbálint*, 225.
- Gazdag, Vilmos 2010: Szláv eredetű lexikai elemek a Beregszászi járás magyar nyelvjárásaiban (Kárpátalja, Ukrajna). In. *Önmeghatározási kísérletek: hagyományőrzéstől a nyelvi identitásig. Határhelyzetek*. Balassi Intézet Márton Áron Szakkollégium, Budapest, 143.
- Gétsy László – Kemény Gábor 2005: *Nyelvművelő kézisztár*. Tinta Könyvkiadó, Budapest.
- Jannis K. Androutsopoulos 1999: A nyelvi (szociolingvisztikai) változó fogalmának kiterjesztése a szlengre. In. Fenyvesi Anna et al. szerk., *Mi a szleng? Tanulmányok a szleng fogalmáról*. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 129.
- Kálmán László – Trón Viktor 2007: *Bevezetés a nyelvtudományba*. Tinta könyvkiadó, Budapest.
- Kiss Jenő 2001: *Magyar dialektológia*. Osiris Kiadó, Budapest.
- Kiss Jenő 2008: *A nyelvi változás - kutatói dilemmák*. Magyar Tudományos Akadémia.
- Kiss Jenő 2017: A nyelvjárások. In. Tolcsvai Nagy Gábor szerk., *A magyar nyelv jelene és jövője*. Gondolat Kiadó, Budapest, pp. 199-200.

- Kis Tamás 1997: Szempontok és adalékok a magyar szleng kutatásához. In. Kis Tamás szerk., *A szlengkutatás útjai és lehetőségei*. Debrecen, 237-251.
- Kovács Edina Zita 2008: A kommunikáció alapfogalmai és eszközei. Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet, 2.
- Mátyus Aliz 2009: Bevezető. *Szín*, 14. évf, 2. sz. / 2009, 3.
- Molnár D. István 2018: Perifériáról perifériára. Kárpátalja népessége 1869-től napjainkig. MTA TK Kisebbségkutató Intézet, Kalligram, Budapest.
- Nagy Tamás 2010: Vélemény 2.0:Közösségi média könyv. Budapest.
- Ország László 1977: Angol eredetű elemek a magyar szókészletben. Nyelvtudományi értekezések (93). Akadémiai Kiadó, Budapest.
- Otto Jespersen 1999: A szleng. In. Fenyvesi Anna et al. szerk., *Mi a szleng? Tanulmányok a szleng fogalmáról*. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 208.
- Parapatics Andrea 2013: Fiatalok nyelvi mentalitása és a szleng. elte btk Nyelvtudományi Doktori Iskola, magyar nyelvészet doktori program, kézirat. Doktori disszertáció, Budapest.
- Parapatics Andrea 2019: Változó attitűdök a szleng használatában. In. *Iskolakultúra*, 29. évf. 10. sz. / 2019, 66.
- Rónaky Edit 1995: Hogyan beszél ma az ifjúság? (Avagy: Hogy hadováznak a skacok?). Kemény Gábor Iskolaszövetség.
- Sándor Katalin 1999: Nyelvtan, nyelvhasználat, kommunikáció. JGYF Kiadó, Szeged.
- Sándor Klára 2016: Nyelv és társadalom. Alföldi Nyomda Zrt., Debrecen.
- Szamborovszkyné Nagy Ibolya 2020: II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola. In. *Tudomány határok nélkül : Magyar kutatóhelyek a Kárpát-medencében*. Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ, Budapest, 105.
- Szilágyi N. Sándor 1999: Mi a szleng? Tanulmányok a szleng fogalmáról. In. Fenyvesi Anna et al. szerk., *Mi a szleng? Tanulmányok a szleng fogalmáról*. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 9-12.
- Szirmay István 1999: A magyar tolvajnyelv szótára. Béta irodalmi részvénytársaság, Budapest, 7.
- Valdek Kruuspere 1999: Mi az argó? In. Fenyvesi Anna et al. szerk., *Mi a szleng? Tanulmányok a szleng fogalmáról*. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 165.
- William D. Lutz 1999: Zsargon. In. Fenyvesi Anna et al. szerk., *Mi a szleng? Tanulmányok a szleng fogalmáról*. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 177.

РЕЗІЮМЕ

У процесі роботи я познайомився із системою та складністю мовних варіантів. Слід підкреслити їх унікальність і особливість, адже саме цим вони відрізняються один від одного. У своїй дипломній роботі я розробив два типи та отримав про них більш повні знання. Як виявилось, кожен мовний варіант має свою оцінку, що підтверджено кількома дослідженнями.

У ході мого дослідження багато висновків, які я дізнався під час огляду літератури, підтвердилися. Насамперед, популярність сленгу швидкоплинна і її можна назвати тимчасовою. Між кожним поколінням можна спостерігати значні відмінності у вживанні та тлумаченні сленгових слів. Сленг, яким користується молодь, часто швидко застаріває та замінюється новими термінами. Це виявилось в тому, що немає великої різниці у віці між людьми, які заповнюють, але є вирази, які вже не знайомі старшій віковій групі.

Визначення ролі судження було важливим пунктом моєї дипломної роботи. Я мав змогу це спостерігати під час своєї роботи, тому з відповідей я зміг визначити, що вживання сленгових термінів може викликати у людей емоції. Як виявилось, ці емоції можуть бути як позитивними, так і негативними. Виходячи з відповідей, позитивно вплинуло на те, що більшість з них асоціювали хорошу якість з оповідачем тексту, тому я думаю, що студенти не бояться вживати такі вирази.

Крім того, під час роботи мені вдалося досягти поставлених цілей, оскільки мені вдалося оцінити. Поява та сприйняття сленгу серед студентів Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II. Я зміг зробити з цього висновки та перевірити свої гіпотези.

Я спробував скласти карту знань і вживання сленгу для студентів Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II. Літературні джерела неодноразово підтверджували, що саме ці слова вживає молодь, тому було легко показати вживання цих слів серед студентів, а також те, що вони знають про сам сленг. Що стосується визначення, незважаючи на те, що в літературі немає точного визначення, більшість студентів знали, що ми маємо на увазі під терміном сленг, коли і ким він використовується.

ÁBRÁK JEGYZÉKE

1. ábra: A mai magyar nyelvjáróterületek.....	8
2. ábra: Kárpátaljai diákok válasza arra, hogy beszélnek-e nyelvjárásban.	9
3. ábra: A válaszadók életkora	18
4. ábra. Válaszok arra, hogy melyik környezetben használnak csak magyart a hallgatók.....	20
5. ábra. Válaszok arra, hogy melyik környezetben használnak más nyelveket is a hallgatók.	21
6. ábra. Válaszok arra, hogy hol használnak más nyelvet a kitöltők.....	22
7. ábra: Adatközlők szakosodása	23
8. ábra: Magyar középiskolások szakválasztása.....	23
9. ábra: Ukrán középiskolások szakválasztása	24
10. ábra: Szlengszavak tudása és használata	27
11. ábra: Idegen nyelvből átvett szlenghasználat	28
12. ábra: Szlenghasználat baráti körben	29
13. ábra: Szülők által használt szlengszavak hatása a hallgatókra	29
14. ábra: Barátok által használt szlengszavak hatása a hallgatóra	30
15. ábra: A szleng humorforrása a hallgatók körében.....	30
16. ábra. Érzelmek kialakulása a szöveg alapján	39
17. ábra. Válaszok arra a kérdésekre, hogy mit váltott ki a hallgatókból a szöveg.....	39

TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE

1. táblázat. A kérdőív során részt vevők születési helyének típusonkénti megoszlása.....	19
2. táblázat. A falun született adatközlők állandó lakhelye.....	19
3. táblázat. Az adatközlők nyelvi szintjeik	20
4. táblázat. A diákok által leggyakoribban használt szleng kifejezések	37

MELLÉKLET

A szleng használata a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola hallgatóinak körében

Kedves Kitöltő! Ennek a kérdőívnek a segítségével a szleng használatával kapcsolatos attitűdöket és véleményeket kutatom.

A legtöbb embernek van ezzel kapcsolatban véleménye, észrevétele, tapasztalata. Kérem, ossza meg ezeket velem, segítse munkámat!

Mátyus Barbara

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

matyus.barbara.b20mr@kmf.org.ua [Fiókváltás](#)

 Nincs megosztva

 Piszkozat mentve

* Kötelező kérdés

Neme *

nő

férfi

Életkora *

17-18

19-20

21+

1. Melléklet: Bevezető, a válaszadók neme, illetve életkoruk.

Milyen szakon tanul? *

- Magyar nyelv és irodalom
- Angol nyelv és irodalom
- Óvodapedagógia
- Történelem
- Ukrán nyelv és irodalom
- Német nyelv és világirodalom
- Tanítói
- Földrajz
- Biológia
- Kémia
- Számvitel és adóügy
- Turizmus
- Matematika

Milyen tagozaton tanul? *

- Nappali
- Levelezői
- Mindkettő

2. Melléklet: A válaszadók szakirányultsága és tagozatuk.

Milyen nyelven végezte középiskolai tanulmányait? *

- Magyarul
- Ukránul
- Egyéb nyelven

Születési helye *

- Falu
- Város
- Városi típusú település

Állandó lakhelye *

- magyar többségű falu
- ukrán többségű falu
- magyar többségű város
- ukrán többségű város

3. Melléklet: A válaszadók tanulmányaikat milyen nyelven folytatták középiskolában születési helyük és állandó lakhelyük.

Az adott nyelveket, milyen szinten tudja Ön? *

	Egyáltalán nem	Gyengén	Közepesen	Jól	Anyanyelvi szinten
Magyar	☐	☐	☐	☒	☐
Ukrán	☐	☐	☐	☒	☐
Angol	☐	☐	☐	☒	☐

Különböző környezetben milyen mértékben használja Ön a magyart?

	Családban	Baráti körben	Évfolyamtársakkal	Falujában/városában
Kizárólag magyart	☐	☐	☒	☐
Más nyelvvel együtt használom	☐	☐	☐	☐

Ha az előző kérdésben azt választotta, hogy más nyelvet is használ, akkor melyik nyelv lenne az és milyen környezetben használja?

Saját válasz

4. Melléklet: A válaszadók szintje az adott nyelvvel kapcsolatban és nyelvhasználata.

Meg tudja-e mondani, hogy mit jelent a szleng? *

Saját válasz

Mennyire jellemzőek Önre az alábbi állítások? *

	Egyáltalán nem	Néha	Többnyire	Teljesen
Tudok szlengszavakat, de meg tudom különböztetni, hogy mikor használhatom és mikor nem.	☐	☐	☐	☐
Sok olyan szleng kifejezést használok, amiket más nyelvből vettünk át.	☐	☐	☐	☐
Könnyebb magam megértetni a szlenggel barátaim körében.	☐	☐	☐	☐
Számomra zavaró, ha a szüleimtől hallok szlengszavakat.	☐	☐	☐	☐
Számomra zavaró, ha a barátaimtól hallok szlengszavakat.	☐	☐	☐	☐
A szleng kifejezések használatával humorosabb tudok lenni	☐	☐	☐	☐

5. Melléklet: A válaszadók fogalma a szlengről és a rájuk jellemző állítások ezzel kapcsolatban.

Ha azt válaszolta, hogy "számomra zavaró, ha a szüleimtől hallok szlengszavakat" ki tudná fejteni, hogy miért zavaró ez?

Saját válasz

Ha azt válaszolta, hogy "Számomra zavaró, ha a barátaimtól hallok szlengszavakat" ki tudná fejteni, hogy miért zavaró ez?

Saját válasz

6. Melléklet: A válaszadók a táblázatban megadott válaszaiknak kifejtése.

Milyen szlengszavakat tud az "anya" szóra? *

Saját válasz

7. Melléklet: 1.Milyen szlengszavakat tud a/az...

Milyen szlengszavakat tud az "apa" szóra? *

Saját válasz

8. Melléklet: 2.Milyen szlengszavakat tud a/az...

Milyen szlengszavakat tud a "testvér" szóra? *

Saját válasz

9. Melléklet: 3.Milyen szlengszavakat tud a/az...

Milyen szlengszavakat tud a "férfi" szóra? *

Saját válasz

10. Melléklet: 4.Milyen szlengszavakat tud a/az...

Milyen szlengszavakat tud a "pénz" szóra? *

Saját válasz

11. Melléklet: 5.Milyen szlengszavakat tud a/az...

Milyen szlengszavakat tud a "pihen" szóra?

Saját válasz

12. Melléklet: 6.Milyen szlengszavakat tud a/az...

Milyen szlengszavakat tud az "iskola" szóra? *

Saját válasz

13. Melléklet: 7.Milyen szlengszavakat tud a/az...

Mi a jelentése annak, ha valaki "Ghostolja" a másikat? *

Saját válasz

14. Melléklet: 1.Mi a jelentése a/az...

Mi a jelentése az alábbi szleng kifejezésnek: "Adom" *

Saját válasz

15. Melléklet: 2.Mi a jelentése a/az...

Mit jelent az, ha valaki „flexel”? *

Saját válasz

16. Melléklet: 3.Mi a jelentése a/az...

Mit jelent a "zsa" szleng kifejezés? *

Saját válasz

17. Melléklet: 4.Mi a jelentése a/az...

Kire mondjuk azt, hogy "fullos"? *

Saját válasz

18. Melléklet: 5.Mi a jelentése a/az...

Soroljon olyan szleng kifejezéseket, amiket Ön is használ a jelentésükkel együtt!

*

Saját válasz

19. Melléklet: Válaszadó saját használatú szleng kifejezései.

A szleng megítélése

Az alábbi szöveg alapján milyen érzéseket vált ki Önből a szleng használata?

*

Tegnap haverokkal buliztunk, minden fasza volt! Átjött egy új csaj a partyra, és mindenki csak döbbenten nézett. Totál beteg volt a feeling, úgyhogy most már fix tagja a bandának. Éjfélkor meg durrant a pezsi.

Saját válasz

20. Melléklet: Válaszadó érzései szöveggel kapcsolatban.

A szöveg alapján mit tud elmondani a személyről, aki mondja *

	Egyetértek	Nem értek egyet
Barátságos	☐	☐
Közvetlen	☐	☐
Energikus	☐	☐
Érett	☐	☐
Humoros	☐	☐
Kulturált	☐	☐
Nyitott	☐	☐
Vulgáris	☐	☐
Egoista	☐	☐
Érzéketlen	☐	☐

Köszönöm, hogy válaszaival segítette munkámat!

21. Melléklet: Válaszadó dönt a szöveg elbeszélőjének személyiségével kapcsolatban.

Звіт про перевірку схожості тексту Oxsico

Назва документа:

Mátyus Barbara_Magyar szak_ Szakdolgozat_2024-1.pdf

Ким подано:

Аніко Чурман

Дата перевірки:

2024-05-17 01:54:52

Дата звіту:

2024-05-22 12:32:40

Ким перевірено:

I + U + DB + P + DOI

Кількість сторінок:

55

Кількість слів:

11563

Схожість 6%	Збіг: 31 джерела	Вилучено: 0 джерела
Інтернет: 11 джерела	DOI: 0 джерела	База даних: 0 джерела
Перефразовування 1%	Кількість: 27 джерела	Перефразовано: 333 слова
Цитування 5%	Цитування: 46	Всього використано слів:
Включення 0%	Кількість: 0 включення	2306 Всього використано слів: 0
Питання 0%	Замінені символи: 0	Інший сценарій: 2 слова